

45610

КУЛЬТУРНЕ
БУДІВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

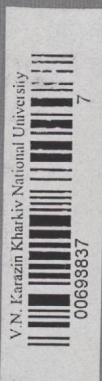

СТАТИСТИЧНИЙ
ДОВІДНИК

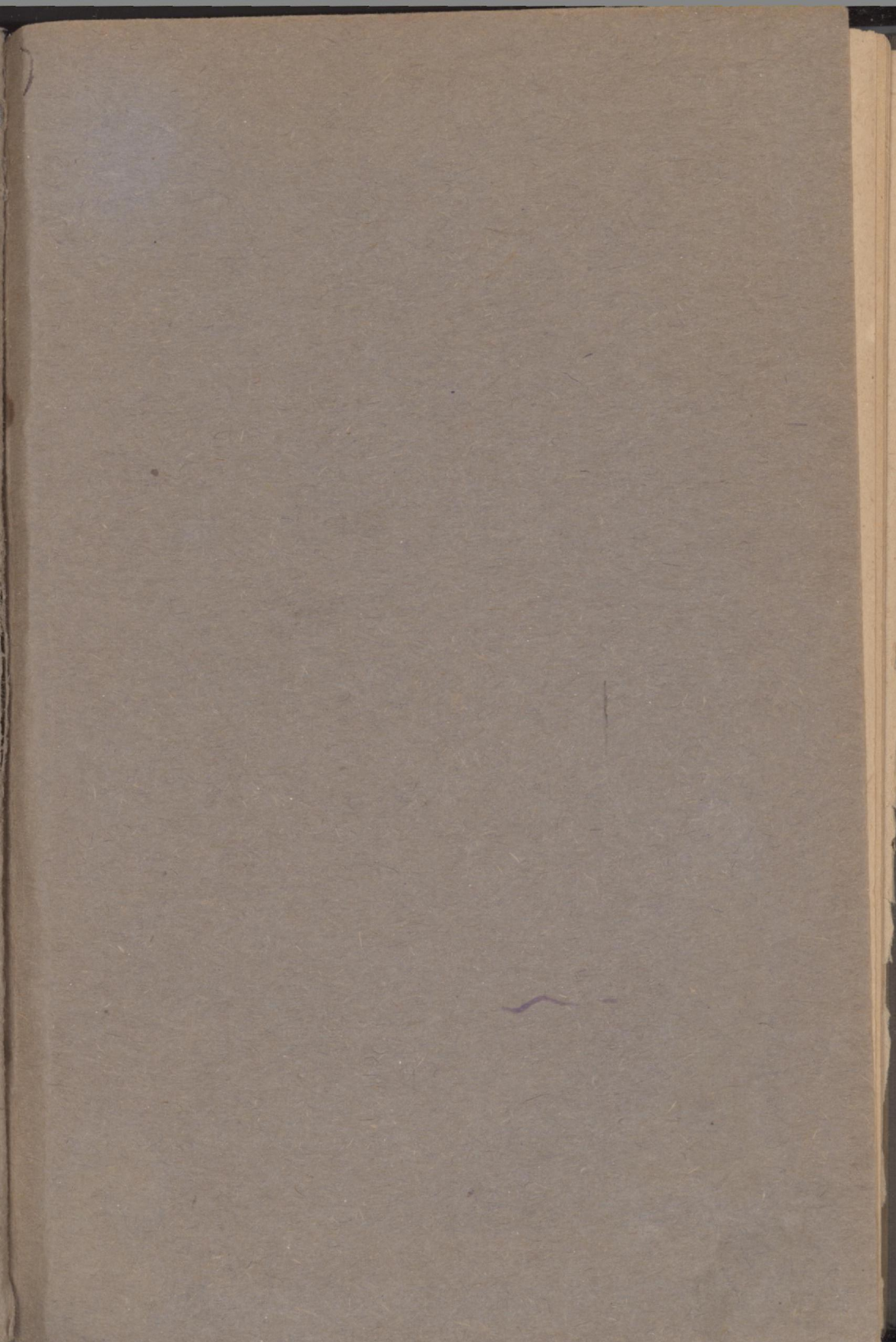

ВИДАВНИЦТВО
"РАДЯНЬКА ШКОЛА"
1940

Ціна 3 крб. 15 коп

211/44₇

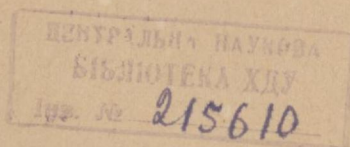
В7

К-90

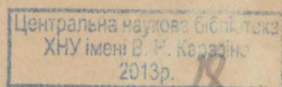
КУЛЬТУРНЕ БУДІВНИЦТВО

УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

(СТАТИСТИЧНИЙ ДОВІДНИК)

Г 45

66

ВИДАВНИЦТВО
„РАДЯНСЬКА ШКОЛА“
КИЇВ — 1940

ВІД УПОРЯДНИКІВ.

Потреба в довіднику про культурне будівництво Української Радянської Соціалістичної Республіки назріла гостро. Відсутність систематизованих і перевірених статистичних даних про освіту, науку і мистецтво відчувають працівники органів Наросвіти, Наргоспобліку і планових установ.

Досі повного і систематизованого довідника про культурне будівництво УРСР не було.

Упорядники цього довідника мали мету підібрати і систематизувати статистичні матеріали про культурне будівництво УРСР.

Основні дані: мережа шкіл, дитячих садків, бібліотек, клубів і навчальних закладів підготовки кадрів в довіднику подані в порівнянні з дореволюційними роками (1914—1915). Для цього використано різні довідники міністерства освіти. Дані за пореволюційні роки взято з матеріалів і довідників статбюро (УС УНГО та Наркомосвіти УРСР).

Списки навчальних закладів, дані про культосвітні заклади великих міст (що мають понад 50 000 населення), які всі дані по мережі культосвітніх закладів взяті за станом на 1 січня 1939 р. тому, що ці дані є остаточно перевіреними.

Оскільки на час здачі до друку довідника остаточних і перевірених матеріалів про культурне будівництво в західних областях УРСР ще не було, матеріали по цих областях до загальних даних не включено. Їх подано окремим додатком.

Весь матеріал довідника побудовано на звітних даних Наркомосвіти і УНГО УРСР. Лише деякі дані (обласний поділ шкіл і інших культосвітніх закладів з дореволюційний час і деякі інші) виведені за допомогою обчислень.

Матеріали довідника підготували тов. Діброва С. С. (Наркомосвіти УРСР) і Шабанова, М. Г. (УНГО УРСР) за загальною редакцією тт. Редько Ф. А. і Рябічко В. А.

Редактор Діброва С. С.
Літредактор Грінштейн Г. З.

Техредактор Політієнко С.
Коректори Сігал О. О.
Левченко Л. Д.

„Радшкола“. Рукопис № 18 (педаг.). Уповн. Головліту № 8370. Зам. № 318. Тираж 5150. П. арк. 6^{3/8}. Друк. арк. 12^{3/4}. Обл.-авт. арк. 15,94. Формат пап. 60 x 92^{1/16}. В 1 пап. арк. 92000. Здано на виробництво 8-IV 1940 р. Підписано до друку 30-VI 1940 р.

Ціна книги 2 крб. 40 коп. Оправа 75 коп.

Харків. Друкарня ім. Фрунзе, пр. Фрунзе, 6

08 84 59 79

3 повідомлення Центрального Управління Народно-Господарського Обліку Держплану СРСР про дані Всесоюзного перепису населення 1939 року

З загального числа 170 467 186 чоловік населення СРСР ЦУНГО подало таку характеристику складу населення Союзу СРСР за станом на 17 січня 1939 року по освіті і письменності у відношенні 169 519 127 чоловік (без районів Крайньої Півночі, де перепис проводився в пізніші строки):

РІВЕНЬ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ СОЮЗУ РСР (Без Західної України і Західної Білорусії)

Вікові групи	Число осіб, що мають освіту					
	Середню			Вищу		
	Чолові- ків	Жінок	Всього	Чолові- ків	Жінок	Всього
До 29 років	5 153 426	4 419 568	9 572 994	169 774	123 479	293 253
30—39 років	1 250 852	927 792	2 178 644	325 308	134 290	459 598
40—49 років	483 292	372 430	855 722	143 469	64 895	208 364
50 років і старше	290 305	278 250	568 555	88 609	29 686	118 295
Вік не вказаний	1 617	990	2 607	334	253	587
Разом	7 179 492	5 999 030	13 178 522	727 494	352 603	1 080 097
Припадає на 1000 чо- ловік населення	88,6	67,8	77,7	9,0	4,0	6,4

РІВЕНЬ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ СОЮЗУ РСР ПО СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІКАХ (Без Західної України і Західної Білорусії)

Союзні республіки	Число осіб, що мають освіту		На 1000 чоловік насе- лення припадає	
	Середню	Вищу	Маючих се- редню освіту	Маючих вищу освіту
1. РРФСР	8 319 706	706 653	76,8	6,5
2. Українська РСР	2 928 212	222 154	94,6	7,2
3. Білоруська РСР	434 526	25 005	78,0	4,5
4. Азербайджанська РСР	234 481	21 592	73,2	6,7
5. Грузинська РСР	401 407	39 681	113,4	11,2
6. Вірменська РСР	104 480	7 505	81,5	5,8
7. Туркменська РСР	57 856	4 032	46,2	3,2
8. Узбецька РСР	241 903	19 421	38,6	3,1
9. Таджикиська РСР	40 287	2 982	27,1	2,0
10. Казахська РСР	368 316	27 822	59,9	4,5
11. Киргизська РСР	47 348	3 250	32,5	2,2
СРСР	13 178 522	1 080 097	77,7	6,4

ПИСЬМЕННІСТЬ НАСЕЛЕННЯ СОЮЗУ РСР ВІКОМ ВІД 9 РОКІВ І СТАРШЕ
(Без Західної України і Західної Білорусії)

	Процент письменних								
	Віком від 9 років і старших			В тому числі					
				Віком 9—40 років			Віком 50 років і старших		
				Чоловіків	Жінок	Всього	Чоловіків	Жінок	Всього
Все населення									
на 9 лютого 1897 р. . .	35,8	12,4	24,0	39,1	13,7	26,3	20,5	6,5	13,3
на 17 грудня 1926 р. . .	66,5	37,1	51,1	71,5	42,7	56,6	40,6	11,4	24,5
на 17 січня 1939 р. . .	90,8	72,6	81,2	95,1	83,4	89,1	64,5	24,9	40,9
В тому числі									
Міське населення									
на 9 лютого 1897 р. . .	63,3	39,3	52,3	65,5	43,1	55,6	48,7	23,1	34,9
на 17 грудня 1926 р. . .	85,3	67,6	76,3	88,0	73,9	80,9	67,5	35,9	49,3
на 17 січня 1939 р. . .	95,7	84,0	89,5	97,6	91,0	94,2	82,2	46,5	61,1
Сільське населення									
на 9 лютого 1897 р. . .	31,1	8,6	19,6	34,3	9,6	21,7	17,0	4,1	10,5
на 17 грудня 1926 р. . .	61,9	30,0	45,2	67,2	35,3	50,6	35,6	6,3	19,6
на 17 січня 1939 р. . .	88,2	66,6	76,8	93,8	79,2	86,3	56,9	15,8	32,3

ПИСЬМЕННІСТЬ НАСЕЛЕННЯ СОЮЗУ РСР ВІКОМ ВІД 9 РОКІВ І СТАРШЕ ПО СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІКАХ

(Без Західної України і Західної Білорусії)

Союзні республіки	Процент письменних віком від 9 років і старших					
	на 17 грудня 1926 р.			на 17 січня 1939 р.		
	Чоловіків	Жінок	Всього	Чоловіків	Жінок	Всього
1. РРФСР	72,0	40,2	55,0	92,3	73,0	81,9
2. Українська РСР	75,5	40,9	57,5	94,8	76,8	85,3
3. Білоруська РСР	71,5	35,8	53,1	90,7	68,1	78,9
4. Азербайджанська РСР	33,2	16,4	25,2	81,5	64,5	73,3
5. Грузинська РСР	55,5	39,4	47,5	86,1	74,6	80,3
6. Вірменська РСР	49,5	19,2	34,5	85,0	62,4	73,8
7. Туркменська РСР	16,5	7,7	12,5	73,3	60,6	67,2
8. Узбекська РСР	14,2	6,5	10,6	73,6	61,6	67,8
9. Таджикиська РСР	6,2	0,8	3,7	77,7	65,2	71,7
10. Казахська РСР	32,6	12,5	22,8	85,2	66,3	76,3
11. Киргизська РСР	22,1	7,4	15,1	76,7	63,0	70,0
СРСР	66,5	37,1	51,1	90,8	72,6	81,2

І. Загальноосвітні школи

Таблиця 1

МЕРЕЖА ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІХ ШКІЛ УРСР ЗА 1914/15—1938/39 РОКИ

Р о к и (на початок навчального року)	Число шкіл	В н и х:	
		учителів	учнів

М і с т о

1914/15	2 439	16 851	372 291
1923/24	1 147	12 616	311 625
1927/28	1 966	22 573	597 946
1932/33	<u>1 802</u>	30 208	<u>898 619</u>
1937/38	2 888	53 392	1 541 671
1938/39	3 433	62 984	1 771 381

С е л о

1914/15	17 129	29 888	1 305 837
1923/24	14 448	31 868	1 250 813
1927/28	17 709	45 340	1 799 988
1932/33	<u>19 895</u>	96 235	<u>3 582 830</u>
1937/38	19 672	128 115	3 823 102
1938/39	18 963	130 903	3 682 585

Р а з о м

1914/15	19 568	46 739	1 678 128
1923/24	15 595	44 484	1 562 438
1927/28	19 675	67 913	2 397 934
1932/33	<u>21 697</u>	126 443	<u>4 481 449</u>
1937/38	22 560	181 507	5 364 773
1938/39	22 396	193 887	5 453 966

1923 рік при загальному збільшенні числа учнів дав зменшення числа шкіл у зв'язку з тим, що невеличкі (на 10—15 учнів) договірні школи, що існували на хуторах, в плановому порядку, за постановами органів Наркомосвіти об'єднані.

Зменшення в 1938/39 навчальному році числа шкіл на селі пояснюється виключно територіальними змінами — віднесенням сільських місцевостей до міських поселень.

Укрупнення шкіл іде поруч із збільшенням числа учнів і вчителів. Так, пересічне число учнів на одну школу збільшилось проти дореволюційного часу в 3 рази.

Число учнів збільшилось проти дореволюційного часу більше як в 3 рази, а число вчителів у 4 рази.

Таблиця 2

МЕРЕЖА ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ УРСР ЗА 1914/15 — 1938/39 РОКИ¹

Роки (на початок навчального року)	Число шкіл	В них:	
		учителів	учнів
М і с т о			
1914/15	1 752	5 310	198 952
1923/24	445	1 755	54 566
1927/28	929	4 124	127 589
1932/33	507	2 570	88 535
1937/38	802	5 241	169 117
1938/39	957	5 776	180 521
С е л о			
1914/15	17 023	29 109	1 293 926
1923/24	13 156	23 996	1 003 402
1927/28	16 253	33 297	1 412 737
1932/33	12 918	30 710	1 248 313
1937/38	11 017	27 367	890 465
1938/39	10 296	27 017	823 588
Р а з о м			
1914/15	18 775	34 419	1 492 878
1923/24	13 601	25 751	1 057 968
1927/28	17 282	37 421	1 540 326
1932/33	13 425	33 280	1 336 848
1937/38	11 819	32 608	1 059 582
1938/39	11 253	32 793	1 004 109

З перших років Радянської влади на Україні ставиться питання про поширення 7-річного навчання і вже в 1927/28 навчальному році число учнів у неповних середніх школах збільшується проти дореволюційного часу в 11 раз, тоді як число учнів у початкових школах в 1923/24 р. становить менше, ніж за дореволюційний час. Фактично число учнів у початкових і неповних середніх школах в 1923/24 навчальному році становить 1 562 438 чол., тобто по цих типах шкіл більше на 24 978 учнів проти дореволюційного часу.

Дальші роки яскраво свідчать про поступове скорочення мережі початкових шкіл за рахунок утворення неповних середніх і середніх шкіл. І якщо до революції процент початкових шкіл до загального числа всіх загальноосвітніх шкіл становив 90,2, то вже в 1938/39 навчальному році цей процент становить лише 49,7.

¹ До початкових шкіл включені школи підлітків і допоміжні.

МЕРЕЖА НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР ЗА 1914/15 — 1938/39 РОКИ

Р о к и (на початок навчального року)	Число шкіл	В н и х:	
		учителів	учнів

М і с т о

1914/15	255	2 227	36 304
1923/24	702	10 861	257 059
1927/28	1 037	18 449	470 357
1932/33	1 085	21 279	615 713
1937/38	898	14 971	439 811
1938/39	1 032	16 886	476 128

С е л о

1914/15	86	503	8 278
1923/24	1 292	7 872	247 411
1927/28	1 356	12 043	387 251
1932/33	6 926	64 497	2 304 624
1937/38	7 312	74 659	2 156 531
1938/39	7 148	74 135	2 016 988

Р а з о м

1914/15	341	2 730	44 582
1923/24	1 994	18 733	504 470
1927/28	2 393	30 492	857 608
1932/33	8 011	85 776	2 920 337
1937/38	8 210	89 630	2 596 342
1938/39	8 180	91 021	2 493 116

У зв'язку з розгортанням, починаючи з 1932/33 р., середніх шкіл, які в основному організовуються на базі неповних середніх шкіл, зменшується число неповних середніх шкіл у містах. На селі ж число неповних середніх шкіл збільшується, хоч контингенти дали невелике зменшення. Це пояснюється переходом більших неповних середніх шкіл у розряд середніх шкіл і поповненням розряду неповних середніх шкіл початковими з невеликими контингентами.

Таблиця 4

**МЕРЕЖА СЕРЕДНІХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ УРСР
ЗА 1914/15 — 1938/39 РОКИ**

Р о к и (на початок навчального року)	Число шкіл	В н и х:	
		учителів	учнів

М і с т о			
1914/15	432	9 314	137 035
1932/33	210	6 359	194 371
1933/34	455	12 848	374 576
1934/35	682	20 087	580 665
1935/36	843	22 862	704 750
1936/37	1 035	29 378	819 710
1937/38	1 188	33 180	932 743
1938/39	1 444	40 322	1 114 732

С е л о			
1914/15	20	276	3 633
1932/33	51	1 028	29 893
1933/34	125	2 354	65 901
1934/35	513	9 369	270 255
1935/36	936	16 597	517 415
1936/37	1 246	24 039	717 810
1937/38	1 343	26 089	776 106
1938/39	1 519	29 751	842 009

Р а з о м			
1914/15	452	9 590	140 668
1932/33	261	7 387	224 264
1933/34	580	15 202	440 477
1934/35	1 195	29 456	850 920
1935/36	1 779	39 459	1 222 165
1936/37	2 281	53 417	1 537 520
1937/38	2 531	59 269	1 708 849
1938/39	2 963	70 073	1 956 741

Середні загальноосвітні школи в УРСР почали організовуватись з 1932/33 навчального року. Швидкий ріст культурного рівня колгоспного села характеризується високими темпами розвитку середніх шкіл на селі. Контингенти учнів VIII—X класів за 1938/39 р. зросли за цей час у містах в 5,5 раза, а в селах в 30 раз.

Зросли середні школи і своїм розміром. Так, у містах на одну середню школу пересічно припадає 772 учні, а в селах — 554 учні, тоді як дореволюційна середня школа мала в містах пересічно на одну школу 317 учнів, а в селах — 182 учні.

Таблиця 5

ПОЧАТКОВІ ШКОЛИ ЗА ДОРЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЧАС НА ТЕРИТОРІЇ
СУЧАСНОЇ УРСР

Т и п и ш к і л	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учите- лів	учнів
М і с т о				
Однокласні міністерські	1/I 1915	1 154	4 228	158 123
Двокласні "	1/I 1915	87	223	5 322
Однокласні церковно-парафіальні	1/I 1915	423	608	27 053
Двокласні "	1/I 1915	43	163	6 332
Второкласні "	1/I 1915	13	45	801
Школи грамоти	1/I 1915	31	38	1 217
Однокласні школи відомства ім. Марії	1/I 1914	1	5	104
Разом	—	1 752	5 310	198 952
С е л о				
Однокласні міністерські	1/I 1915	8 617	18 646	822 711
Двокласні "	1/I 1915	1 002	1 411	38 545
Однокласні церковно-парафіальні	1/I 1915	6 727	7 995	393 077
Двокласні "	1/I 1915	138	433	19 732
Второкласні "	1/I 1915	46	129	2 789
Школи грамоти	1/I 1915	493	495	17 072
Разом	—	17 023	29 109	1 293 926
Р а з о м				
Однокласні міністерські	1/I 1915	9 771	22 874	980 834
Двокласні "	1/I 1915	1 089	1 634	43 867
Однокласні церковно-парафіальні	1/I 1915	7 150	8 603	420 130
Двокласні "	1/I 1915	181	596	26 064
Второкласні "	1/I 1915	59	174	3 590
Школи грамоти	1/I 1915	524	533	18 289
Однокласні школи відомства ім. Марії	1/I 1914	1	5	104
Разом	—	18 775	34 419	1 492 878

Таблиця 6

НЕПОВНІ СЕРЕДНІ ШКОЛИ ЗА ДОРЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЧАС НА ТЕРИТОРІЇ
СУЧАСНОЇ УРСР

Т и п и ш к і л	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учите- лів	учнів
М і с т о				
Прогімназії міністерства освіти . .	1/I 1914	27	298	3 620
Приватні навчальні заклади II розряду	1/I 1914	16	190	2 396
Вищі початкові та міські училища .	1/I 1914	186	1 462	24 936
Повітові училища	1/I 1914	1	6	91
Духовні училища (чол.)	1/I 1914	22	217	4 676
Жіночі духовні училища	1/I 1914	2	45	468
Школи відомства ім. ¹ _ю Марії	1/I 1914	1	9	117
Разом	—	255	2 227	36 304

С е л о				
Прогімназії міністерства освіти . . .	1/І 1914	3	35	539
Приватні навчальні заклади ІІ розряду	1/І 1914	10	56	631
Вищі початкові та міські училища .	1/І 1914	55	313	5 078
Повітові училища	1/І 1914	—	—	—
Центральні училища	1/І 1914	16	84	1 677
Духовні училища (чол.)	1/І 1914	2	15	353
Разом	—	86	503	8 278

Р а з о м				
Прогімназії міністерства освіти . . .	1/І 1914	30	333	4 159
Приватні навчальні заклади ІІ розряду	1/І 1914	26	246	3 027
Вищі початкові та міські училища .	1/І 1914	241	1 775	30 914
Повітові училища	1/І 1914	1	6	91
Центральні училища	1/І 1914	16	84	1 677
Духовні училища (чол.)	1/І 1914	24	232	5 029
Жіночі духовні училища	1/І 1914	2	45	468
Школи відомства ім. Марії	1/І 1914	1	9	117
Разом	—	341	2 730	44 582

Таблиця 7

**СЕРЕДНІ ШКОЛИ ЗА ДОРЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЧАС НА ТЕРИТОРІЇ
СУЧАСНОЇ УРСР**

Т и п и ш к і л	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учите- лів	учнів
М і с т о				
Гімназії міністерства освіти	1/І 1914	308	6 583	96 569
Гімназії відомства ім. Марії	1/І 1914	3	125	1 721
Інститути „благородных девиц“ . .	1/І 1914	4	157	954
Реальні училища	1/І 1914	36	709	10 901
Комерційні школи	1/І 1914	50	1 073	15 229
Приватні навчальні заклади I роз- ряду	1913/14	7	87	808
Духовні семінарії	1913/14	8	182	3 549
Єпархіальні жіночі училища	1913/14	12	255	5 156
Кадетські корпуси	1913/14	4	143	2 148
Разом	—	432	9 314	137 035

С е л о				
Гімназії міністерства освіти	1/І 1914	5	63	861
Реальні училища	1/І 1914	1	15	148
Комерційні школи	1/І 1914	12	183	2 485
Приватні навчальні заклади І роз- ряду	1/І 1914	2	15	139
Разом	—	20	276	3 633

Р а з о м				
Гімназії міністерства освіти	1/І 1914	313	6 646	97 430
Гімназії відомства ім. Марії	1/І 1914	3	125	1 721
Інститути „благородных девиц“ . .	1/І 1914	4	157	954
Реальні училища	1/І 1914	37	724	11 049
Комерційні школи	1/І 1914	62	1 256	17 714
Приватні навч. закл. І розряду . .	1/І 1914	9	102	947
Духовні семінарії	1913/14	8	182	3 549
Єпархіальні жіночі училища	1913/14	12	255	5 156
Кадетські корпуси	1913/14	4	143	2 148
Разом	—	452	9 590	140 668

Таблиця 8

ПОЧАТКОВІ, НЕПОВНІ СЕРЕДНІ ТА СЕРЕДНІ ШКОЛИ ПО ОБЛАСТЯХ
УРСР за 1914/15 — 1938/39 рр.

О б л а с т і	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учителів	учнів
Київська з м. Києвом	1914/15 1938/39	2 177 1 970	5 938 22 210	205 073 582 070
Чернігівська	1914/15 1938/39	1 371 1 263	2 933 11 267	110 997 314 138
Житомирська	1914/15 1938/39	1 146 1 500	2 342 11 423	96 622 307 613
Вінницька	1914/15 1938/39	1 579 1 600	2 666 13 807	106 829 393 119
Кам'янець-Подільська	1914/15 1938/39	1 196 1 490	1 978 10 912	79 133 297 085
Сумська	1914/15 1938/39	1 205 1 190	2 718 10 814	100 066 304 762
Полтавська	1914/15 1938/39	1 762 1 760	4 036 14 793	147 851 397 554
Харківська	1914/15 1938/39	1 618 1 599	4 642 15 655	142 859 437 811
Ворошиловградська	1914/15 1938/39	983 1 158	2 070 10 697	86 673 328 851
Сталінська	1914/15 1938/39	1 003 1 565	2 463 17 133	94 743 546 779
Дніпропетровська	1914/15 1938/39	1 322 1 653	3 522 14 609	124 151 417 917
Запоріжська	1914/15 1938/39	886 1 454	2 046 10 805	78 752 312 653
Кіровоградська	1914/15 1938/39	822 1 166	1 960 8 399	73 390 224 748
Миколаївська	1914/15 1938/39	806 1 118	2 181 6 951	73 864 196 743
Одеська	1914/15 1938/39	1 223 1 405	4 266 10 316	121 144 286 536
МАРСР	1914/15 1938/39	469 505	978 4 096	35 981 105 587
По УРСР	1914/15 1938/39	19 568 22 396	46 739 193 887	1 678 128 5 453 966

ПОЧАТКОВІ ШКОЛИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР
за 1914/15 — 1938/39 рр.

О б л а с т і	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учителів	учнів
Київська з м. Києвом	1914/15 1938/39	2 046 631	3 711 2 111	172 881 57 414
Чернігівська	1914/15 1938/39	1 320 581	2 373 1 494	100 445 45 404
Житомирська	1914/15 1938/39	1 115 701	1 885 1 902	89 296 55 949
Вінницька	1914/15 1938/39	1 532 681	2 138 2 119	98 754 65 563
Кам'янець-Подільська	1914/15 1938/39	1 166 753	1 604 2 268	73 818 65 765
Сумська	1914/15 1938/39	1 163 567	2 156 1 713	90 220 52 581
Полтавська	1914/15 1938/39	1 701 887	3 141 2 426	131 599 71 216
Харківська	1914/15 1938/39	1 535 816	2 963 2 397	121 562 73 828
Ворошиловградська	1914/15 1938/39	969 632	1 890 2 157	83 562 70 296
Сталінська	1914/15 1938/39	969 839	1 986 3 112	85 992 108 471
Дніпропетровська	1914/15 1938/39	1 260 980	2 520 3 099	107 607 97 498
Запоріжська	1914/15 1938/39	857 915	1 717 2 632	73 466 83 461
Кіровоградська	1914/15 1938/39	798 627	1 588 1 530	67 665 43 609
Миколаївська	1914/15 1938/39	765 648	1 587 1 383	65 213 41 912
Одеська	1914/15 1938/39	1 126 769	2 379 1 757	97 670 51 217
МАРСР	1914/15 1938/39	453 226	781 693	33 128 19 925
По УРСР	1914/15 1938/39	18 775 11 253	34 419 32 793	1 492 878 1 004 109

НЕПОВНІ СЕРЕДНІ ШКОЛИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР
за 1914/15 — 1938/39 рр.

О б л а с т і	Р о к и	Число шкіл	В н и х :	
			учителів	учнів
Київська з м. Києвом	1914/15 1938/39	56 949	452 10 571	7 722 280 855
Чернігівська	1914/15 1938/39	29 553	190 6 577	3 624 179 248
Житомирська	1914/15 1938/39	15 633	117 6 162	1 696 160 936
Вінницька	1914/15 1938/39	28 722	208 7 675	3 095 214 254
Кам'янець-Подільська	1914/15 1938/39	16 568	114 5 534	1 535 144 745
Сумська	1914/15 1938/39	15 489	112 5 959	2 276 166 244
Полтавська	1914/15 1938/39	24 644	155 7 375	3 292 190 917
Харківська	1914/15 1938/39	22 552	179 6 666	2 877 185 988
Ворошиловградська	1914/15 1938/39	7 359	50 4 278	851 125 836
Сталінська	1914/15 1938/39	14 438	127 6 240	2 001 194 372
Дніпропетровська	1914/15 1938/39	24 442	182 5 317	2 914 145 882
Запоріжська	1914/15 1938/39	16 382	94 4 296	1 536 118 639
Кіровоградська	1914/15 1938/39	11 405	102 4 148	1 495 107 906
Миколаївська	1914/15 1938/39	21 361	194 3 397	2 861 94 116
Одеська	1914/15 1938/39	33 470	367 4 696	5 792 129 533
МАРСР	1914/15 1938/39	10 213	87 2 130	1 015 53 645
По УРСР	1914/15 1938/39	341 8 180	2 730 91 021	44 582 2 493 116

СЕРЕДНІ ШКОЛИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР
за 1914/15 — 1938/39 рр.

О б л а с т і	Р о к и	Число шкіл	В н и х:	
			учителів	учнів
Київська з м. Києвом	1914/15 1938/39	75 390	1 775 9 528	24 470 243 801
Чернігівська	1914/15 1938/39	22 129	370 3 196	6 928 89 486
Житомирська	1914/15 1938/39	16 166	340 3 359	5 630 90 728
Вінницька	1914/15 1938/39	19 197	320 4 013	4 980 113 302
Кам'янець-Подільська	1914/15 1938/39	14 169	260 3 110	3 780 86 575
Сумська	1914/15 1938/39	27 134	450 3 142	7 570 85 937
Полтавська	1914/15 1938/39	37 229	740 4 992	12 960 135 421
Харківська	1914/15 1938/39	61 231	1 500 6 592	18 420 177 995
Ворошиловградська	1914/15 1938/39	7 167	130 4 262	2 260 132 719
Сталінська	1914/15 1938/39	20 288	350 7 781	6 750 243 936
Дніпропетровська	1914/15 1938/39	38 231	820 6 193	13 630 174 537
Запоріжська	1914/15 1938/39	13 157	235 3 877	3 750 110 553
Кіровоградська	1914/15 1938/39	13 134	270 2 721	4 230 73 233
Миколаївська	1914/15 1938/39	20 109	400 2 171	5 790 60 715
Одеська	1914/15 1938/39	64 166	1 520 3 863	17 682 105 786
МАРСР	1914/15 1938/39	6 66	110 1 273	1 838 32 017
По УРСР	1914/15 1938/39	452 2 963	9 590 70 073	140 668 1 956 741

Таблиця 12

**ЗРОСТАННЯ ЧИСЛА УЧНІВ ПО ГРУПАХ КЛАСІВ У ПОЧАТКОВИХ,
НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ УРСР**

(в тисячах)

Р о к и	0—IV класи	V—VII класи	VIII—X класи	Разом
---------	---------------	----------------	-----------------	-------

М і с т о

1923/24	237,1	74,5	—	311,6
1927/28	416,6	174,5	—	591,1
1933/34	673,8	269,2	22,8	965,8
1937/38	881,5	510,1	136,0	1527,6
1938/39	951,3	624,2	184,1	1759,6

С е л о

1923/24	1196,1	54,6	—	1250,7
1927/28	1680,8	115,7	—	1796,5
1933/34	2607,5	799,2	4,2	3410,9
1937/38	2532,1	1146,1	134,9	3813,1
1938/39	2383,8	1136,3	155,7	3675,8

Р а з о м

1923/24	1433,2	129,1	—	1562,3
1927/28	2097,4	290,2	—	2387,6
1933/34	3281,3	1068,4	27,0	4376,7
1937/38	3413,6	1656,2	270,9	5340,7
1938/39	3335,1	1760,5	339,8	5435,4

До підсумку та по групах класів не включені учні спеціальних шкіл та шкіл переростків. Одночасно з збільшенням числа учнів по групах класів значно збільшується питома вага V—VII та VIII—X класів, а саме (в %):

Р о к и	0—IV класи	V—VII класи	VIII—X класи
1923/24	91,7	8,3	—
1927/28	87,8	12,2	—
1933/34	75,0	24,4	0,6
1937/38	63,9	31,0	5,1
1938/39	61,4	32,4	6,2

Зменшення числа учнів 0—IV класів за 1937—1939 рр. в сільських місцевостях проти 1933/34 р. пояснюється впорядкуванням питання з віковими групами. Коли в 1927—1934 рр. ще були непоодинокі випадки перебування дітей віком 12—13 років в 0—IV класах, то в наступні роки (1937—1939 рр.) це явище ліквідовано.

Таблиця 13

ЧИСЛО ДІВЧАТОК У ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ УРСР

(процент дівчаток до загального числа учнів)

Р о к и	Місто	Село	Разом
1911/12	42,4	27,8	30,2
1921/22	46,6	28,8	33,9
1927/28	47,8	37,8	39,8
1932/33	47,8	44,5	45,2
1937/38	49,2	48,5	48,7
1938/39	49,1	47,7	48,1

Таблиця 14

НАЦІОНАЛЬНИЙ СКЛАД УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР

(в тисячах)

Дані лише за тих, що дали відомості

Р о к и (на початок року)	Українці	Росіяни	Молдавани	Євреї	Інші	Разом
1925/26	1627,2	229,3	14,8	168,4	97,0	2136,7
1927/28	1833,6	243,2	17,4	182,9	119,0	2396,1
1932/33	3710,2	350,0	34,8	193,9	184,0	4472,9
1937/38	4213,8	644,7	40,8	250,3	191,1	5341,7
1938/39	4315,7	663,1	38,0	233,7	184,8	5435,3

РОЗПОДІЛ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ УРСР ЗА МОВОЮ НАВЧАННЯ

Р о к и (навчальні)	Число учнів, про мову нав- чання яких подано відомості	В т о м у ч и с л і н а в ч а ю т ь с я м о в а м и :							
		українською		російською		молдавською		іншими	
		Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%
1927/28	2 173 805	1 784 575	82,2	250 775	11,5	7 492	0,3	130 963	6,0
1932/33	4 473 859	3 998 732	89,4	235 680	5,3	23 214	0,6	211 233	4,7
1937/38	5 340 703	4 399 886	82,4	760 382	14,2	32 251	0,6	148 184	2,8
1938/39	5 435 455	4 439 591	81,7	919 692	16,9	32 313	0,6	43 859	0,8

ЗМІННІСТЬ НАВЧАННЯ В ШКОЛАХ УРСР

Роки (навчальні)	В с і ш к о л и						Окремо початкові школи					
	Загальне число шкіл	Число шкіл, що ведуть навчання в		Число учнів, що на- вчається в			Загальне число шкіл	Число шкіл, що ведуть навчання в		Число учнів, що на- вчається в		
		дві зміни	три зміни	1-й зміни	2-й зміни	3-й зміни		дві зміни	три зміни	1-й зміни	2-й зміни	3-й зміни

По містах і міських поселеннях¹

1927/28	1 866	1 070	42	247 519	170 800	4 526	844	339	10	39 088	28 093	621
1938/39	3 073	2 625	—	821 286	614 860	—	837	671	—	73 699	65 227	—
1927/28	100	57,3	2,2	58,5	40,4	1,1	100	40,2	1,2	57,7	41,4	0,9
1938/39	10	85,4	—	57,2	42,8	—	100	80,2	—	53,0	47,0	—

По сільських місцевостях¹

1927/28	17 536	4 554	132	462 485	255 197	1 559	16 248	3 774	24	293 239	174 706	996
1938/39	18 814	13 756	—	1 894 045	1 216 399	—	10 189	6 237	—	329 303	244 233	—
1927/28	100	26,0	0,2	64,3	35,5	0,2	100	23,2	0,1	62,5	37,3	0,2
1938/39	100	73,1	—	60,9	39,1	—	100	61,2	—	57,4	42,6	—

Разом¹

1927/28	19 402	5 624	174	710 004	425 997	6 085	17 092	4 113	34	332 327	202 799	1 617
1938/39	21 887	16 381	—	2 715 331	1 831 259	—	11 026	6 903	—	403 002	309 460	—
1927/28	100	29,0	0,4	62,2	37,2	0,6	100	24,1	0,2	61,9	37,8	0,3
1938/39	100	74,8	—	59,7	40,3	—	100	62,6	—	56,6	43,4	—

¹ Два останніх рядки цифр—проценти.

Таблиця 17

БУДІВНИЦТВО ШКІЛ ПО УРСР

Р о к и	Число збудованих шкіл	В них учнів- ських місць (в тисячах)	Вартість будів- ництва (в млн. крб. в цінах відповідних років)
1917—1927	1619	100,2	25,2
1928—1932	2391	286,4	161,3
1933	447	90,1	23,2
1934	257	43,6	25,5
1935	475	121,6	76,0
1936	420	195,1	147,1
1937	265	106,0	77,1
1933—1937	1864	556,4	348,9
1917—1937	5874	943,0	535,4
1938	292	102,2	88,7
1939 (попередні дані)	202	62,1	62,0

Таблиця 18

РОЗПОДІЛ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР ЗА КЛАСАМИ

(процент учнів відповідного класу до загального числа учнів)

К л а с и	1923/24	1927/28	1932/33	1937/38	1938/39
I	43,5	31,7	25,4	16,3	15,4
II	26,0	25,2	19,5	15,4	14,9
III	15,2	19,2	18,4	16,4	15,3
IV	7,0	11,8	15,0	16,1	16,1
V	3,7	6,0	11,3	13,3	13,7
VI	2,6	3,7	6,8	9,8	10,3
VII	2,0	2,4	3,4	7,8	8,2
VIII	—	—	0,2	2,6	3,2
IX	—	—	—	1,5	1,8
X	—	—	—	0,8	1,1

Питома вага учнів за класами є показником структури школи. В наведених даних структурну зміну шкіл за групами відбиває послідовний ріст показників для старших класів і зменшення показників перших трьох класів.

Ще на початок 1923/24 навчального року 84,7% всіх учнів вчилися в перших трьох класах, тоді як у 1938/39 навчальному році в цих класах вчиться лише 45,6%.

Таким чином у перших чотирьох класах (початкове навчання) в 1938/39 навчальному році вчиться 61,7%, тоді як у 1923/24 навчальному році вчилися 91,7%.

УЧИТЕЛІ ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ І СЕРЕДНІХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ УРСР
за 1932/33, 1937/38 і 1938/39 НАВЧАЛЬНІ РОКИ

(мережа масових загальноосвітніх шкіл Наркомосвіти УРСР)

Групи класів	Роки	Загальне число вчителів	З н и х:											
			жінок	членів і кандидатів ВКП(б)	членів ВЛКСМ	за стажем педроботи				з а о с в і т о ю				
						до 5 років	від 5 до 10 років	від 10 до 25 років	25 років і більше	з вищою	в тому числі вищою педагогічною	з середньою	в тому числі середньою педагогічною	з незакінченою середньою ¹
I — IV класи	1932/33	88 505	—	2 125	26 551	—	—	—	—	2 468	1 770	46 376	36 778	39 661
-	1937/38	92 349	56 332	461	22 160	50 415	25 037	12 836	4 061	1 119	906	51 988	49 130	39 242
	1938/39	94 669	56 801	758	27 454	40 792	33 134	16 493	4 250	2 269	1 065	63 475	46 864	28 925
V — VII класи	1932/33	46 210	—	4 805	8 318	—	—	—	—	13 739	13 449	28 742	24 167	3 729
	1937/38	68 286	28 442	1 298	15 506	33 077	18 288	13 930	2 991	19 750	17 381	41 920	29 498	6 616
	1938/39	75 368	31 461	1 907	18 434	28 639	24 117	18 842	3 770	27 966	22 109	41 527	32 658	5 875
VIII — X класи	1932/33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1937/38	12 257	4 535	427	2 450	4 518	3 350	3 606	783	9 088	8 935	2 986	2 473	183
	1938/39	15 507	5 737	620	3 720	5 427	4 652	4 438	990	12 688	11 165	2 219	1 054	600
Всього	1932/33	134 715	—	6 930	34 869	—	—	—	—	16 207	15 219	75 118	60 945	43 390
	1937/38	172 892	89 309	2 186	40 116	88 010	46 675	30 372	7 835	29 957	27 222	96 894	81 101	46 041
	1938/39	185 544	93 999	3 285	49 608	74 858	61 903	39 773	9 010	42 923	34 339	107 221	80 576	35 400

V—X класах це вчителі фізкультури, військової справи, креслення, співів, малювання.

**ПЕРЕСІЧНЕ ЧИСЛО УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ
СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР НА ОДНУ ШКОЛУ
ТА ОДНОГО ВЧИТЕЛЯ**

Роки (на початок року)	Пересічне число учнів на одну школу	Пересічне число учнів на одного вчителя
М і с т о		
1914/15	150	23
1923/24	250	26
1927/28	320	26
1932/33	512	30
1937/38	568	29
1938/39	524	28
С е л о		
1914/15	76	44
1923/24	80	40
1927/28	106	39
1932/33	180	37
1937/38	199	30
1938/39	194	28
Р а з о м		
1914/15	85	37
1923/24	98	34
1927/28	123	36
1932/33	207	36
1937/38	242	29
1938/39	243	28

Невпинно зростає школа як одиниця. З 85 учнів (пересічно на одну школу) вона зросла до 243, або в 3 рази. Сільська школа майже не відстає від росту міської школи: за роки революції сільська школа за пересічною кількістю учнів зросла в $2\frac{1}{2}$ рази.

Значно покращала справа з навантаженням учнів на вчителя. Якщо в до-революційній сільській школі навантаження вчителя доходило 44 учнів (пере-січно на одного вчителя), то тепер на одного вчителя припадає пересічно 28 учнів.

ПЕРЕСІЧНЕ ЧИСЛО УЧНІВ НА ОДИН КЛАС У ПОЧАТКОВИХ, НЕПОВНИХ
СЕРЕДНІХ ТА СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ УРСР

К л а с и	1933/34 навчальний рік			1938/39 навчальний рік		
	Місто	Село	Разом	Місто	Село	Разом
Підготовчий	36	41	39	—	—	—
I	42	33	34	36	28	29
II	39	29	30	36	27	29
III	39	28	30	37	28	30
IV	38	27	29	36	28	30
V	40	36	37	37	33	34
VI	34	32	32	34	29	31
VII	31	30	30	33	27	29
VIII	34	30	33	35	39	37
IX	24	20	24	28	28	28
X	—	—	—	25	24	24
Пересічно на один клас . . .	38	30	31	35	29	30

Пересічне навантаження учнями окремих класів показує, що найбільше навантаження падає на VIII клас, і це зрозуміло, бо комплектування учнями VIII класів іде не лише за рахунок учнів VII класів середніх шкіл, а також і за рахунок учнів, що закінчують неповну середню школу.

ПЕРЕСІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПО УРСР

Р о к и	Пересічно учнів на школу			Пересічно учителів на школу			Пересічно на одного вчителя учнів у школі			На 100 душ населення припадає учнів у школі			% учнів	
	початкову	неповну середню	середню	початкову	неповну середню	середню	початковий	неповний середній	середній	початковий	неповний середній	середній	V—VII класів до учнів I—IV класів	V—X класів до учнів I—IV класів
Міста і міські поселення														
1928	140,8	457,0	—	4,2	18,6	—	33,4	24,5	—	6,9	3,3	—	47,8	—
1938	190,0	463,4	779,6	5,1	16,3	28,1	36,9	48,4	27,8	7,8	5,0	1,4	64,6	83,0
Сільські місцевості														
1928	88,2	310,0	—	2,1	10,0	—	40,7	31,5	—	7,3	0,6	—	8,1	—
1938	79,6	282,2	551,2	2,6	10,3	19,6	30,6	27,2	28,1	12,0	5,7	0,8	47,7	54,3
Р а з о м														
1928	90,7	372,0	—	2,2	13,6	—	40,1	27,4	—	7,2	1,1	—	15,5	—
1938	88,0	303,7	655,9	2,8	11,1	23,5	31,5	27,4	27,9	10,5	5,5	1,0	52,3	62,1

Таблиця 23

ПЕРЕСІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПО ШКОЛАХ В 1938/39 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР

Назва областей	Пересічно учнів на школу			Пересічно вчи- телів на школу			Пересічно на од- ного вчителя учнів у школах			На 100 душ насе- лення припадає учнів			% учнів	
	початкову	неповну середню	середню	початкову	неповну середню	середню	початкових	неповних середніх	середніх	I—IV класів	V—VII класів	VIII—IX класів	V—VII класів до учнів I—IV класів	V—X класів до учнів I—IV класів
Київська	88,0	293,7	554,8	3,0	10,8	19,9	29,3	27,0	27,8	7,8	4,3	0,8	54,4	64,4
м. Київ	279,5	348,6	805,7	7,8	16,1	34,0	32,8	21,6	23,1	5,6	4,4	1,6	78,2	107,7
Чернігівська	75,7	326,7	694,8	2,5	12,0	24,5	30,6	27,1	28,3	10,6	5,7	1,0	53,9	63,0
Житомирська	79,4	254,9	547,8	2,6	9,8	20,3	30,4	26,1	26,9	11,8	5,2	1,0	43,8	52,1
Вінницька	95,1	295,9	575,2	3,0	10,7	20,4	31,2	27,7	28,1	10,5	4,9	0,9	46,7	55,6
Кам'янець-Подільська	87,3	255,2	511,6	3,0	9,7	18,7	29,4	26,3	27,4	11,1	4,7	1,0	42,8	52,1
Сумська	90,9	336,1	645,7	2,9	12,0	23,5	31,0	27,9	27,4	10,6	5,5	0,9	51,8	60,7
Полтавська	79,3	296,8	585,6	2,6	11,3	21,6	30,4	26,1	27,1	10,0	6,2	1,2	61,7	74,1
Харківська	89,6	336,8	766,5	2,7	12,0	28,1	32,5	27,9	27,2	9,5	6,0	1,0	56,5	66,5
Ворошиловградська	110,9	348,0	802,4	3,3	11,8	26,1	34,0	29,4	30,8	10,7	5,5	0,9	50,9	59,5
Сталінська	123,3	438,3	848,9	3,5	14,0	26,8	35,4	31,2	31,7	10,1	5,3	0,9	52,4	61,9
Дніпропетровська	97,9	926,2	749,7	3,1	11,7	26,5	31,5	27,8	28,3	10,6	5,7	1,1	53,7	64,0
Запорізька	90,6	309,5	701,1	2,8	10,7	24,8	32,5	28,1	28,2	12,1	5,9	1,0	49,1	57,2
Кіровоградська	69,6	264,5	534,3	2,3	10,3	20,3	29,5	25,8	26,4	10,9	6,4	1,1	58,8	68,7
Миколаївська	64,6	262,5	554,3	2,1	9,4	20,6	31,2	27,8	26,9	11,3	5,5	0,9	49,3	57,5
Одеська	65,9	275,5	627,9	2,2	10,0	22,8	30,5	27,5	27,5	10,3	5,5	1,1	53,1	63,7
МАРСР	87,5	252,5	473,6	2,9	9,9	19,9	30,1	25,4	23,8	11,2	5,2	0,8	46,5	53,5
Разом	88,0	303,7	655,9	2,8	11,1	23,5	31,5	27,4	27,9	10,5	5,5	1,0	52,3	62,1

Таблиця 24

ПЕРЕСІЧНЕ ЧИСЛО УЧНІВ ТА ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ УРСР
НА 1000 ЧОЛ. НАСЕЛЕННЯ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 15 ВЕРЕСНЯ 1938 р.

Області	На 1000 чол. населення припадає:	
	учнів	учителів
Київська	163	6
Чернігівська	176	6
Житомирська	181	6
Кам'янець-Подільська	170	6
Вінницька	167	6
Сумська	178	6
Полтавська	178	6
Харківська	171	6
Ворошиловградська	178	6
Сталінська	176	6
Дніпропетровська	183	6
Запорізька	195	7
Кіровоградська	190	7
Миколаївська	177	6
Одеська	174	6
МАРСР	176	6
Разом по УРСР	176	6

Таблиця 25

ГРУПУВАННЯ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ УРСР ЗА ЧИСЛОМ УЧНІВ

Роки	Всього шкіл	В них з кількістю учнів ¹				
		до 40	41 — 79	80 — 149	150 — 300	Понад 300
		до 40	41 — 80	81 — 160	161 — 320	Понад 320

Міста і міські поселення²

1927	844	67	146	286	296	49
1938	837	48	122	275	253	139
1927	100,0	7,9	17,3	33,9	35,1	5,8
1938	100,0	5,7	14,6	32,9	30,2	16,6

Сільські місцевості²

1927	16 347	2 633	5 499	6 226	1 927	62
1938	10 189	1 920	3 978	3 715	545	31
1927	100,0	16,1	33,6	38,1	11,8	0,4
1938	100,0	18,8	39,0	36,6	5,3	0,3

Разом²

1927	17 191	2 700	5 645	6 512	2 223	111
1938	11 026	1 968	4 100	3 990	798	170
1927	100,0	15,7	32,8	37,9	12,9	0,7
1938	100,0	17,8	37,2	36,2	7,2	1,6

¹ Верхнє групування стосується 1927 р., нижнє групування — 1938 р.

² Два останніх рядки цифр — проценти.

ГРУПУВАННЯ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ УРСР ЗА ЧИСЛОМ УЧИТЕЛІВ

Роки	Всього шкіл	З них з кількістю учителів:			
		одним	двома	трьома	чотирма і більше
Міста і міські поселення ¹					
1927	844	100	142	129	473
1938	837	66	133	73	565
1927	100,0	11,8	16,8	15,3	56,1
1938	100,0	7,9	15,9	8,7	67,5
Сільські місцевості ¹					
1927	16 248	6 664	5 310	2 239	2 035
1938	10 189	2 059	3 748	1 640	2 742
1927	100,0	41,0	32,7	13,8	12,5
1938	100,0	20,2	36,8	16,1	26,9
Разом ¹					
1927	17 092	6 764	5 452	2 368	2 508
1938	11 026	2 125	3 881	1 713	3 307
1927	100,0	39,6	31,9	13,9	14,6
1938	100,0	19,3	35,2	15,5	30,0

Таблиця 27

ГРУПУВАННЯ НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР ЗА ЧИСЛОМ УЧНІВ У НИХ

Роки	Всього шкіл	З них з кількістю учнів ²			
		до 299	300 — 399	400 — 499	500 і більше
		до 280	281 — 400	401 — 560	560 і більше
Міста і міські поселення ¹					
1927	1037	275	236	196	330
1938	961	175	237	264	285
1927	100,0	26,5	22,8	18,9	31,8
1938	100,0	18,2	24,7	27,5	29,6
Сільські місцевості ¹					
1927	1355	797	378	126	54
1938	7118	3917	2212	824	165
1927	100,0	58,8	27,9	9,3	4,0
1938	100,0	55,0	31,1	11,6	2,3
Разом ¹					
1927	2392	1072	614	322	384
1938	8079	4092	2449	1038	450
1927	100,0	44,8	25,7	13,5	16,0
1938	100,0	50,6	30,3	13,5	5,6

¹ Два останні рядки цифр — проценти.² Верхнє групування стосується 1927 р., нижнє — 1938 р.

ГРУПУВАННЯ НЕПОВНИХ СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР ЗА ЧИСЛОМ КЛАСІВ У НИХ

Роки	Всього шкіл	З них з кількістю класів ¹					
		до 7	8 — 9	10 — 14	15 — 19	20 — 29	30 і більше
		до 7	7 — 9	10 — 13	14 — 19	20 — 29	30 і більше
Міста і міські поселення ²							
1927	1 037	247	191	353	136	91	19
1938	961	49	178	298	310	122	4
1927	100,0	23,8	18,4	34,0	13,1	8,8	1,9
1938	100,0	5,1	18,5	31,0	32,3	12,7	0,4
Сільські місцевості ²							
1927	1 355	817	312	208	16	2	—
1938	7 118	576	3 800	2 090	618	34	—
1927	100,0	60,3	23,0	15,4	1,2	0,1	—
1938	100,0	8,1	53,4	29,4	8,7	0,4	—
Разом ²							
1927	2 392	1 064	503	561	152	93	19
1838	8 079	625	3 978	2 388	928	156	4
1927	100,0	44,5	21,0	23,5	6,3	3,9	0,8
1938	100,0	7,7	49,2	29,6	11,5	1,9	0,1

Таблиця 29

ГРУПУВАННЯ СЕРЕДНІХ ШКІЛ УРСР ЗА ЧИСЛОМ КЛАСІВ У НИХ

Роки	Всього шкіл	З них з кількістю класів ¹			
		До 10	10 — 22	23 — 30	30 і більше
		До 10	10 — 22	23 — 29	30 і більше
Міста і міські поселення ²					
1936	936	22	549	242	123
1938	1 275	18	730	357	170
1936	100,0	2,4	58,6	25,9	13,1
1938	100,0	1,4	57,3	28,0	13,3
Сільські місцевості ²					
1936	1 171	65	1 023	79	4
1938	1 507	62	1 303	135	7
1936	100,0	5,6	87,4	6,7	0,3
1938	100,0	4,1	86,5	8,9	0,5
Разом ²					
1936	2 107	87	1 572	321	127
1938	2 782	80	2 033	492	177
1936	100,0	4,1	74,6	15,2	6,1
1938	100,0	2,9	73,1	17,7	6,3

¹ Верхнє групування стосується 1927 р., а по таблиці 29—1936 р., нижнє—1938 р.² Два останні рядки цифр—проценти.

Таблиця 30

МЕРЕЖА ШКІЛ ДЛЯ СЛІПИХ, ГЛУХОНІМИХ ДІТЕЙ ТА ДОПОМІЖНИХ ШКІЛ ПО УРСР

Роки	Школи глухонімих			Школи для сліпих			Допоміжні школи		
	Число шкіл	В них:		Число шкіл	В них:		Число шкіл	В них:	
		учителів	учнів		учителів	учнів		учителів	учнів
1932/33	7	50	411	3	22	95	45	402	5 511
1935/36	32	233	2 881	10	62	567	71	737	11 270
1936/37	32	404	3 697	9	87	580	44	509	4 794
1937/38	44	418	4 578	9	91	647	31	395	3 068
1938/39	46	481	5 031	10	104	654	27	326	2 747

Таблиця 31

МЕРЕЖА ШКІЛ ЗАГАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ПО СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІКАХ

Республіки	Міста і міські поселення		Сільські місцевості		Разом		Зростання у 1937/38 р. проти 1928/29 р.		
	1928/29 р.	1937/38 р.	1928/29 р.	1937/38 р.	1928/29 р.	1937/38 р.	по містах і міських поселеннях	по сільських місцевостях	разом
Російська РСР . .	7 182	10 449	78 190	99 354	85 372	109 803	1,4	1,3	1,3
Українська РСР .	1 986	2 736	18 460	19 824	20 446	22 560	1,4	1,1	1,1
Білоруська РСР .	528	468	5 195	6 664	5 723	7 132	0,8	1,3	1,2
Азербайджанська РСР	246	285	1 338	3 045	1 584	3 330	1,1	2,3	2,1
Грузинська РСР .	286	350	2 283	4 039	2 569	4 389	1,2	1,8	1,7
Вірменська РСР .	86	106	760	1 074	846	1 180	1,2	1,4	1,4
Туркменська РСР	90	150	472	1 292	562	1 442	1,7	2,7	2,6
Узбекська РСР .	422	447	1 898	4 167	2 320	4 614	1,0	2,2	2,0
Таджикська РСР .	55	99	327	4 125	382	4 224	1,8	12,6	11,0
Казахська РСР .	375	507	4 121	7 429	4 496	7 936	1,9	1,8	1,8
Киргизська РСР .	72	107	475	1 687	547	1 794	1,5	3,5	3,3
Разом по СРСР	11 328	15 704	113 519	152 700	124 847	168 404	1,4	1,3	1,3

ЧИСЛО УЧНІВ У ШКОЛАХ ЗАГАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ПО СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІКАХ

Республіки	Міста і міські поселення		Сільські місцевості		Р а з о м		Зростання у 1937/38 р. проти 1928/29 р.		
	1928/29 р.	1937/38 р.	192 /29 р.	1937/38 р.	1928/29 р.	1937/38 р.	по містах та міських поселеннях	по сільських місцевостях	Р а з о м
Російська РСР	2 206 024	5 715 027	5 653 544	13 523 384	7 859 568	19 038 411	2,6	2,3	2,4
Українська РСР	<u>613 266</u>	1 492 555	1 941 137	3 872 218	2 554 403	5 364 773	2,4	2,0	2,1
Білоруська РСР	137 912	203 217	367 234	812 558	505 146	1 015 775	1,5	2,2	2,0
Азербайджанська РСР	81 746	180 444	109 081	400 714	190 827	581 158	2,2	3,7	3,0
Грузинська РСР	95 854	169 552	9 427	495 725	295 281	665 277	1,8	2,5	2,2
Вірменська РСР	24 156	70 992	62 069	201 487	86 225	272 479	2,9	3,2	3,2
Туркменська РСР	20 036	56 820	16 334	127 369	36 370	184 189	2,8	7,8	5,1
Узбекська РСР	84 100	204 105	83 838	727 748	167 938	931 853	2,4	8,7	5,5
Таджикська РСР	4 252	24 498	14 354	196 501	18 606	220 999	5,8	13,7	11,9
Казахська РСР	80 442	259 082	225 861	763 043	306 303	1 022 125	3,2	3,4	3,3
Киргизська РСР	12 419	47 542	35 117	217 434	47 536	264 976	3,8	6,2	5,6
Р а з о м по СРСР	3 360 207	8 423 834	8 707 996	21 138 181	12 068 203	29 562 015	2,5	2,4	2,4

ЧИСЛО УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ ТА СЕРЕДНІХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ В СРСР І КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇНАХ
(в тисячах)

Назва країни	1913/14 р.	1928/29 р.	1929/30 р.	1932/33 р.	1933/34 р.	1934/35 р.	1935/36 р.	1936/37 р.	1937/38 р.
СРСР	7896,1	12068,2	13503,7	21813,5	22095,7	23555,8	25422,2	27418,0	29562,0
в тому числі УРСР	1678,1 ¹	2554,4	2907,3	4481,4	4385,8	4691,4	4975,6	5226,7	5364,8
США	19704,2	25428,9	25678,0	26556,0	26722,0	26909,0	—	—	—
Німеччина	10091,0	—	—	8657,4	—	—	—	—	—
Англія	7800,1	7008,5	7039,0	7240,3	—	—	—	—	—
Франція	5805,2	4348,9	4609,1	5424,1	5529,3	5229,3	—	—	—
Італія	4071,5	4242,5	4477,6	4887,9	4920,1	4783,5	—	—	—
Японія	7317,4	10401,4	10595,3	11423,5	11362,5	—	—	—	—
Британська Індія	7278,1	11743,9	12086,8	12490,5	—	—	—	—	—

¹ 1914/15 р.

II. Заклади позашкільного виховання дітей

Таблиця 34

МЕРЕЖА ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 РОКУ

Області	Палаци піонерів і школярів	Дитячі клуби	Дитячі технічні і сільськогосподарські станції	Спортивні школи (дитячі)	Водні станції	Будинки художнього виховання	Лялькові театри	Ігротeki	Екскурсійні станції	Клуби при школах
м. Київ	1	5	5	1	—	—	2	3	1	92
Київська	1	40	14	2	1	—	—	3	—	329
Чернігівська	1	23	7	3	3	—	1	—	—	167
Житомирська	3	18	4	2	—	—	—	1	—	279
Кам'янець-Подільська .	2	24	8	2	—	—	—	—	—	316
Вінницька	2	28	5	2	—	—	—	1	—	273
Сумська	1	15	5	5	—	—	1	1	—	114
Полтавська	2	21	3	2	2	—	—	1	—	236
Харківська	3	18	6	2	—	—	—	2	1	125
Ворошиловградська . .	1	39	22	2	2	—	—	—	1	137
Сталінська	3	27	15	2	2	1	1	1	3	275
Дніпропетровська . . .	2	16	9	6	4	—	—	1	1	235
Запорізька	2	17	6	3	—	—	—	—	—	219
Кіровоградська	3	15	3	1	—	—	—	—	—	160
Миколаївська	2	14	3	2	1	—	—	1	2	185
Одеська	1	18	4	—	1	1	—	1	1	286
МАРСР	2	16	8	1	—	—	—	—	—	96
Разом	32	354	127	38	16	2	5	16	10	3 524

III. Дошкільне виховання

Таблиця 35

МЕРЕЖА ДИТЯЧИХ САДКІВ УРСР ЗА 1914—1939 рр.

Роки (на 1/1)	Число дитсадків	В них дітей
---------------	-----------------	-------------

М і с т о

1914	38	950
1929	418	16 815
1932	1538	93 783
1938	1758	95 209
1939	1971	105 030

С е л о

1914	Не було	
1929	13	445
1932	601	27 712
1938	1100	29 063
1939	1012 ¹	24 314 ¹

Р а з о м

1914	38	950
1929	431	17 260
1932	2139	121 495
1938	2858	124 272
1939	2983	129 344

¹ Зменшення пояснюється переводом ряду поселень сільського типу до міських селищ.

МЕРЕЖА ДИТЯЧИХ САДКІВ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Р а з о м	
	Число дитсадків	В них дітей
Київська	528	22 433
Чернігівська	83	3 599
Житомирська	171	6 978
Вінницька	142	4 959
Кам'янець-Подільська	126	5 465
Сумська	85	3 577
Полтавська	109	5 246
Харківська	223	13 273
Ворошиловградська	174	7 354
Сталінська	341	15 859
Дніпропетровська	289	12 640
Запорізька	218	8 207
Кіровоградська	80	2 829
Миколаївська	158	6 083
Одеська	201	8 404
МАРСР	55	2 438
Разом по УРСР . . .	2 983	129 344

МЕРЕЖА ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ ПО УРСР ЗА 1928 — 1938 рр.

Роки (на 15/VII)	Число майданчиків	В них дітей
М і с т о		
1928	511	34 508
1938	588	34 079
С е л о		
1928	303	13 096
1938	6873	215 280
Р а з о м		
1928	814	47 604
1938	7461	249 359

Таблиця 38

**МЕРЕЖА ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР
НА 15 ЛИПНЯ 1938 р.**

Області	Число майданчиків	В них дітей
Київська	1 018	32 496
Чернігівська	360	12 613
Житомирська	333	11 922
Вінницька	646	24 043
Кам'янець-Подільська	312	11 243
Сумська	430	14 519
Полтавська	431	13 241
Харківська	570	18 301
Ворошиловградська	158	6 135
Сталінська	409	18 937
Дніпропетровська	477	15 999
Запорізька	737	21 994
Кіровоградська	415	10 014
Миколаївська	469	16 361
Одеська	471	13 430
МАРСР	225	8 111
Разом по УРСР	7 461	249 359

Таблиця 39

ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ ДИТЯЧИХ САДКІВ ПО УРСР

Роки (на 1/І)	Всього працівників	З них:			З загального числа мають освіту					З загального числа з стажем педро-боти		
		жінок	членів і кандидатів ВКП(б)	членів ВЛКСМ	загальну			педагогічну		до 5 років	5 — 10 років	більше 10 років
					вищу	середню	незакінч. середню	вищу	середню			
1937 .	7942	7942	483	810	89	1085	4856	378	1534	5407	1810	725
1939 .	9695	9645	875	1930	309	2696	3978	581	2131	5720	2619	1356

IV. Дитячі будинки УРСР

Таблиця 40

МЕРЕЖА ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ УРСР

Роки (на 1/1)	Число дитбудинків	В них дітей
М і с т о		
1924	667	53 638
1928	300	30 936
1933	200	30 645
1938	169 ¹	30 347
1939	235	36 338
С е л о		
1924	388	35 009
1928	111	14 292
1933	109	18 231
1938	188 ¹	28 763
1939	157 ²	23 846 ²
Р а з о м		
1924	1055	88 647
1928	411	45 228
1933	309	48 876
1938	357 ¹	59 110
1939	392	60 184

¹ Показані лише дитячі будинки Наркомосвіти УРСР.

² Зменшення пояснюється тим, що деяка частина поселень, де розташовані дитбудинки, перейшла до міської смуги.

Таблиця 41

ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ УРСР

Роки (на 1/1)	Всього працівників	З них:			З загального числа мають освіту						З загального числа з стажем роботи		
		жінок	членів і канд. ВКП(б)	членів ВЛКСМ	загальну				педагогічну		до 5 років	5—10 років	більше 10 років
					вищу	середню	незакінчену	середню	вищу	середню			
1937 .	3949	2053	259	946	51	588	2360	107	843	2755	761	433	
1939 .	4782	2516	380	1623	53	782	2269	232	1446	2815	1196	771	

V. Масова освіта дорослих

Таблиця 42

НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ В УРСР (в тисячах)

Роки (на 1/1)	Число тих, що навчалися в школах		
	грамоти	для мало-письменних	підвищеного типу (неповних середніх та середніх школах освіти дорослих)

М і с т о

1911	5,0	—	—
1924	25,3	—	5,7
1928	29,4	21,4	16,6
1933	90,0	344,3	—
1938	64,5	170,2	55,1
1939	64,4	192,4	75,3

С е л о

1911	13,3	—	—
1924	150,6	—	2,7
1928	321,0	22,3	3,1
1933	709,0	1117,7	—
1938	380,8	465,8	36,3
1939	316,0	448,3	35,2

Р а з о м

1911	18,3	—	—
1924	175,9	—	8,4
1928	350,4	43,7	19,7
1933	799,0	1462,0	—
1938	445,3	636,0	91,4
1939	380,4	640,7	110,5

Таблиця 43

НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 р. (в тисячах)

Області	Число тих, що навчалися в школах		
	грамоти	для мало-письменних	підвищеного типу (неповних середніх та середніх)
Київська	30,4	54,5	10,8
Чернігівська	13,7	30,1	5,4
Житомирська	31,6	36,5	6,3
Вінницька	54,4	79,1	5,4
Кам'янець-Подільська	52,5	68,6	4,1
Сумська	19,0	32,7	4,0
Полтавська	19,8	40,7	7,8
Харківська	23,6	50,6	10,1
Ворошиловградська	23,2	39,7	6,4
Сталінська	21,7	41,0	15,3
Дніпропетровська	20,5	44,9	9,1
Запорізька	8,0	18,6	5,3
Кіровоградська	15,6	25,6	4,3
Миколаївська	10,6	21,1	4,2
Одеська	21,3	28,8	8,2
Молдавська АРСР	14,5	28,2	3,8
Разом	380,4	640,7	110,5

Таблиця 44

ВИПУСКИ З ШКІЛ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ ПО УРСР ЗА 1922 — 1939 рр. (в тисячах)

Роки	Випущено з шкіл грамоти	Випущено з шкіл малописьменних	Випущено з шкіл освіти дорослих підвищеного типу	
			за сім класів середньої школи	за десять класів середньої школи
1922 — 1927	901,6	64,5	6,2	—
1928 — 1932	3002,0	2117,9	5,1	—
1933 — 1937	1511,3	1706,2	2,7	0,4
1938	206,8	262,0	9,1	2,2
1939	165,6	243,1	11,0	5,4

4 7873 43937

ВИЩІ ШКОЛИ УРСР ЗА ГАЛУЗЯМИ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

Заклади	Роки	1914	На 1/I 1928	На 15/IX 1937	На 15/IX 1938
Вищі (всього)					
Число вишів		19	38	123	129
В них студентів		26 695	28 634	114 388	124 434
В тому числі:					
а) Індустріально-технічні					
Число закладів		3	6	35	37
В них учнів		4 076	7 462	39 646	41 520
б) Сільськогосподарські					
Число закладів		1	7	20	20
В них учнів		500	4 402	13 643	14 476
в) Соціально-економічні					
Число закладів		21	4	6	6
В них учнів		3 786	3 351	3 568	4 009
г) Педагогічні					
Число закладів		9	12	36	39
В них учнів		15 414	6 534	32 607	37 155
З них університетів ²		3	—	4	4
В них учнів		10 193	—	8 599	10 075
д) Медичні					
Число закладів		3	5	14	14
В них учнів		1 961	5 364	21 673	24 932
е) Художні					
Число закладів		1	4	6	7
В них учнів		958	1 521	1 142	1 452

¹ До числа соціально-економічних вишів віднесено Київський комерційний інститут на 3 470 чол. та Харківські вищі комерційні курси на 316 чол.

² Державні університети в УРСР відновлено в 1933/34 навчальному році. До цього часу існували фізичні, хімічні, математичні інститути, які готували викладачів для вишів, і інститути педагогічні професійної освіти, що готували викладачів для середніх навчальних закладів (технікумів, профшкіл, робітфаків, ФЗУ тощо) та інститути соціального виховання з трьохрічним курсом навчання, які готували вчителів загальноосвітніх шкіл.

До загального підсумку за 1937 та 1938 рр. включено комвуз та 5 комуністичних сільськогосподарських шкіл. За галузями вони не розподілені.

ТЕХНІКУМИ І ПРОФЕСІЙНІ СЕРЕДНІ ШКОЛИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО УРСР

(за галузями народного господарства)

Роки Школи	1914	На 1/I 1928	На 15/IX 1937	На 15/IX 1938
Професійні середні (всього)				
Число шкіл	54	146	576	600
В них учнів	7 117	29 319	159 121	172 377
В тому числі:				
а) Індустріально-технічні				
Число шкіл	7	45	103	102
В них учнів	1 068	9 375	39 713	42 105
б) Сільськогосподарські				
Число шкіл	6	20	120	123
В них учнів	1 121	4 033	32 317	33 994
в) Соціально-економічні				
Число шкіл	—	4	11	11
В них учнів	—	1 867	3 253	3 416
г) Педагогічні				
Число шкіл	31	61	66	69
В них учнів	2 731	10 323	22 539	23 155
д) Медичні				
Число шкіл	—	4	253	268
В них учнів	—	1 213	56 983	64 446
е) Художньо-музичні				
Число шкіл	10	12	23	27
В них учнів	2 197	2 508	4 316	5 261

МЕРЕЖА ВИШІВ, ТЕХНІКУМІВ ТА РОБІТФАКІВ УРСР НА 15 ВЕРЕСНЯ 1938 р.
ЗА ПІДЛЕГЛІСТЮ

Галузі та наркомати	Виші		Технікуми		Робітфаки	
	Число навч. закладів	В них учнів	Число навч. закладів	В них учнів	Число навч. закладів	В них учнів
1. Промисловість та будівництво	31	33 750	80	32 028	48	9 516
В тому числі:						
а) Наркомважпром	21	24 644	48	21 153	31	6 648
б) Наркомлегпром (союзн. та республ.)	2	1 881	3	1 083	4	719
в) Наркомзаготівель	1	1 021	2	523	1	260
г) Наркомліспром СРСР	—	161	2	830	—	—
д) Наркомхарчпром (союзн.)	3	3 469	9	3 924	7	1 369
„ (республ.)	—	—	2	595	—	—
е) Наркоммісцпром	2	1 085	7	1 976	3	348
є) Наркомгосп	2	1 489	4	1 132	2	172
ж) Всекопромрада	—	—	2	578	—	—
з) Всеукрпромліссоюз	—	—	1	234	—	—
2. Транспорт та зв'язок	6	7 770	22	10 077	8	1 721
В тому числі:						
а) Наркомшляхів та Упр. цив. флоту	3	4 246	14	5 844	2	633
б) Наркомвод	1	1 225	3	1 907	4	624
в) Гушосдор	1	1 062	3	1 399	1	215
г) Наркомзв'язку	1	1 237	2	927	1	249
3. Сільське господарство	20	14 476	123	33 994	21	3 602
В тому числі:						
а) Наркомземсправ (союзн. та республ.)	16	11 859	109	30 319	18	3 287
б) Наркомрадгоспів (союзн. та республ.)	2	1 561	12	2 969	2	226

Галузі та наркомати	Виші		Технікуми		Робітфаки	
	Число навч. закладів	В них учнів	Число навч. закладів	В них учнів	Число навч. закладів	В них учнів
в) Гол. упр. лісоохорони та лісо-насаджень	1	664	2	706	1	89
г) Гол. упр. гідрометслужби . .	1	392	—	—	—	—
4. Соціально-економічна група .	6	4 009	11	3 416	4	680
В тому числі:						
а) Наркомторг (союзн. та республ.)	2	1 129	5	1 680	1	186
б) Держплан (республ.)	1	516	—	—	1	75
в) ЦУНГО Держплану СРСР	—	—	2	467	—	—
г) Центросоюз	—	—	1	341	—	—
д) Наркомфін (союзн.)	1	735	2	694	1	220
е) Наркомюст (республ.)	1	759	—	—	—	—
е) Держбанк	1	870	1	234	1	199
5. Освіта	39	37 155	69	23 155	29	3 831
Наркомосвіти	39	37 155	69	23 155	29	3 831
6. Мистецтво	7	1 452	27	5 261	—	—
В тому числі:						
а) Управління в справах мистецтв при РНК УРСР	6	1 237	25	4 935	—	—
б) Комітет у справах кінематографії	1	215	2	326	—	—
7. Охорона здоров'я	14	24 392	268	64 446	16	4 678
В тому числі:						
а) Наркомздоров'я (союзн. та республ.)	13	23 610	222	58 441	16	4 678
б) Комітет у справах фізкультури і спорту (республ.)	1	782	5	1 728	—	—
в) Виконком Черв. хреста та півмісяця	—	—	35	3 046	—	—
г) Сануправління залізниць	—	—	6	1 231	—	—
8. Комвиші	6	1 430	—	—	—	—
Разом	129	124 434	600	172 377	126	24 028

ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ УРСР ЗА МОВОЮ НАВЧАННЯ
1939/40 навчальний рік

№№ по пор.	Наркомати, організації	Всього		З них ведуть навчання за мовами							
		Уста- нов	Студен- тів	Українськ.		Російськ.		Укр.- рос.		Молдавськ.	
				Устан.	Студент.	Устан.	Студент.	Устан.	Студент.	Устан.	Студент.
1	Народний Комісаріат освіти	61	40 193	16	17 981	—	—	44	21 742	1	470
2	НК Охорони Здоров'я УРСР	12	20 876	12	20 876	—	—	—	—	—	—
3	„ СРСР	1	3 792	—	—	1	3 792	—	—	—	—
4	НК Земельних справ СРСР і УРСР	16	10 921	8	6 268	3	1 987	4	2 401	1	265
5	НК Радгоспів СРСР	2	1 338	1	769	—	—	1	569	—	—
6	Комітет в справах вищої школи . .	2	4 071	1	3 317	—	—	1	754	—	—
7	НК Чорн. металургії	3	2 275	—	—	3	2 275	—	—	—	—
8	НК Хім. промислов.	3	2 760	—	—	1	741	2	2 019	—	—
9	НК Вугільн. промисл.	3	6 225	—	—	3	6 225	—	—	—	—
10	НК Шляхів	2	3 886	—	—	—	—	2	3 886	—	—
11	НК Електростанцій	1	1 542	—	—	—	—	1	1 542	—	—
12	НК Важкого машинобудування . .	2	2 179	—	—	1	166	1	2 013	—	—
13	НК Середнього „	1	476	—	—	1	476	—	—	—	—
14	НК Загального „	1	1 667	—	—	1	1 667	—	—	—	—
15	НК Харчпром СРСР	3	3 273	2	2 418	1	855	—	—	—	—

16	НК Легпром УРСР	1	1 044	1	1 044	—	—	—	—	—	—
17	НК Місцев. промисл. УРСР	1	460	1	460	—	—	—	—	—	—
18	НК Зв'язку	1	1 139	—	—	1	1 139	—	—	—	—
19	НК Морського флоту	1	1 178	—	—	—	—	1	1 178	—	—
20	НК Комунального господарства . .	2	1 402	1	847	—	—	1	555	—	—
21	Головне управління шосейних доріг	1	1 059	—	—	1	1 059	—	—	—	—
22	НК Заготівель	1	966	—	—	—	—	1	936	—	—
23	НК Текстильпром	1	741	—	—	—	—	1	741	—	—
24	НК Будматеріалів	1	520	1	520	—	—	—	—	—	—
25	НКБудівництва	2	1 689	—	—	1	674	1	1 015	—	—
26	НК Торгівлі УРСР	1	773	1	773	—	—	—	—	—	—
27	Комітет в справах мистецтв	6	1 249	3	730	1	179	2	340	—	—
28	Комітет в справах кінематографії .	1	241	—	—	—	—	1	241	—	—
29	НК Юстиції	1	858	1	858	—	—	—	—	—	—
30	НК Фінансів	1	743	—	—	1	743	—	—	—	—
31	Управління лісоохорони і лісонасадж.	1	712	—	—	—	—	1	712	—	—
32	Держплан	1	430	1	430	—	—	—	—	—	—
33	Держбанк	1	872	—	—	—	—	1	872	—	—
34	Центросоюз	1	227	—	—	1	227	—	—	—	—
35	Управління Гідрометслужби	1	425	—	—	1	425	—	—	—	—
36	Комітет в справах фізкульт. і спорту	1	639	—	—	1	639	—	—	—	—
37	Інші наркомати і відомства	7	3 813	—	—	7	3 813	—	—	—	—
Всього		148	126 654	50	57 291	30	27 082	66	41 546	2	735

**СЕРЕДНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ УРСР ПО ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ ЗА МОВОЮ НАВЧАННЯ
1939/40 навчальний рік**

№№ по пер.	Наркомати, організації	Всього		З них ведуть навчання за мовами:							
		Уста- нов	Студен- тів	Українською		Російською		Укр.-рос.		Молдавською	
				Уста- нов	Студен- тів	Уста- нов	Студен- тів	Уста- нов	Студен- тів	Уста- нов	Студен- тів
1	Народний комісаріат освіти	71	26 333	62	23 261	8	2 645	—	—	1	427
2	НК Охорони Здоров'я СРСР і УРСР	220	53 907	142	35 514	38	7 201	39	10 949	1	243
3	Сануправа Наркомшляхів	6	1 390	3	660	3	730	—	—	—	—
4	ЦК УЧХ	23	1 128	23	1 128	—	—	—	—	—	—
5	НК Земельних Справ СРСР і УРСР	113	30 279	111	29 717	1	150	1	412	—	—
6	НК Радгоспів СРСР і УРСР	12	2 955	11	2 692	—	—	—	—	1	263
7	Комітет в справах вищої школи . .	1	338	—	—	1	338	—	—	—	—
8	НК чорної металургії	10	5 987	5	3 451	4	1 865	1	671	—	—
9	„ хімічної промисловості	2	818	1	367	1	451	—	—	—	—
10	„ вугільної „	7	3 526	1	250	5	3 016	1	260	—	—
11	„ шляхів	13	5 169	4	1 996	4	1 322	5	1 851	—	—
12	„ електростанцій	4	1 566	1	487	3	1 079	—	—	—	—
13	„ важкого машинобуд.	5	2 085	—	—	5	2 085	—	—	—	—
14	„ середнього „	6	2 404	1	510	4	1 574	1	320	—	—
15	„ загального „	4	1 869	1	548	1	946	2	375	—	—
16	„ харчпром. СРСР і УРСР	8	3 311	4	1 189	1	279	3	1 843	—	—
17	„ легпром. СРСР і УРСР	3	1 152	1	376	—	—	2	776	—	—
18	„ місцевої промисловості	6	1 275	3	713	1	283	2	279	—	—
19	„ зв'язку	2	829	1	343	—	—	1	486	—	—

20	НК морського флоту	2	1 298	—	—	2	1 298	—	—	—	—
21	„ комунального господарства . .	4	1 074	4	1 074	—	—	—	—	—	—
22	Головне упр. шосейних дорог . . .	1	478	1	478	—	—	—	—	—	—
23	НК заготівель	2	563	1	429	—	—	1	134	—	—
24	„ кольорової металургії	2	910	2	910	—	—	—	—	—	—
25	„ лісної промисловості УРСР . . .	2	776	2	776	—	—	—	—	—	—
26	НК місцевої паливи. промислов. . .	1	390	1	390	—	—	—	—	—	—
27	НК торгівлі СРСР і УРСР	6	1 888	4	1 099	1	359	1	430	—	—
28	НК мясомолпром СРСР і УРСР . . .	3	985	2	677	1	308	—	—	—	—
29	Комітет в справах мистецтв	23	3 852	13	2 183	5	795	5	874	—	—
30	„ „ кінематограф.	2	299	1	115	—	—	1	184	—	—
31	НК Юстиції	2	441	—	—	2	441	—	—	—	—
32	„ Фінансів УРСР	2	645	2	645	—	—	—	—	—	—
33	Управління лісоохорони і лісона- саджень	2	611	—	—	1	370	1	241	—	—
34	ЦУНГО	2	471	2	471	—	—	—	—	—	—
35	Держбанк	1	258	—	—	—	—	1	258	—	—
36	Всекопромрада	2	661	2	661	—	—	—	—	—	—
37	Центросоюз УРСР	2	503	—	—	2	503	—	—	—	—
38	ЦК Річкового флоту	1	436	1	436	—	—	—	—	—	—
39	Комітет в справах фізкультури і спорту	5	1 499	3	963	2	536	—	—	—	—
40	Комітет в справах геології	1	662	1	662	—	—	—	—	—	—
41	Укопромліссоюз	1	243	1	243	—	—	—	—	—	—
42	Головне управління геодезії і кар- тографії	1	213	—	—	1	213	—	—	—	—
43	Головшлахуправа	2	827	1	560	—	—	1	267	—	—
44	Інші відомства і наркомати	9	5 232	—	—	9	5 232	—	—	—	—
Разом		597	171 536	419	115 974	106	34 019	69	20 610	3	933

НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ЗАОЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ УРСР

	К в а л і ф і к а ц і я			
	Вища освіта		Середня спеціальна освіта	
	1938 р.	1939 р.	1938 р.	1939 р.
Підготовка педагогічних кадрів				
Число навчальних закладів (на 1/І) .	27	28	54	54
В них заочників	49 906	55 474	35 526	31 262
Прийнято протягом року . . .	23 812	16 589	12 802	9 205
Закінчили з дипломом	1 105	6 857	3 260	8 050

Таблиця 52

ШКОЛИ ФЗУ ТА ШКОЛИ ТИПУ ФЗУ ЗА ГАЛУЗЯМИ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

	1/І 1928 р.	1/І 1938 р.	1/І 1939 р.
ФЗУ (всього)			
Число шкіл	212	242	265
В них учнів	24 645	48 623	49 464
В тому числі:			
а) Індустріально-технічні			
Число шкіл	198	207	229
В них учнів	23 477	45 758	46 436
б) Соціально-економічні			
Число шкіл	14	14	26
В них учнів	1 168	1 714	2 253

СТУДЕНТИ ВИЩІВ ТА ТЕХНІКУМІВ УРСР ЗА СТАТТЮ, ПАРТІЙНІСТЮ,
СОЦСТАНОМ ТА НАЦІОНАЛЬНІСТЮ

	Вищі		Технікуми	
	на 1/І 1929 р.	на 1/І 1938 р.	на 1/І 1929 р.	на 1/І 1938 р.
Всього студентів	33 406	105 128	26 896	148 371
З них (%):				
а) За статтю:				
жінок	25,8	41,6	31,5	52,0
б) За партійністю:				
членів та канд. ВКП(б)	13,6	3,5	7,0	0,3
членів ВЛКСМ	16,3	40,6	29,2	29,2
в) За соцстаном:				
робітників та їх дітей	28,3	37,2	36,3	27,1
службовців та їх дітей	42,6	38,2	22,0	13,9
колгоспників та їх дітей	н. в.	20,1	н. в.	55,2
селян одноосібників	25,7	2,6	35,2	1,7
кустарів та їх дітей	3,4	1,9	5,5	2,1
г) За національністю:				
українців	51,8	54,2	52,0	78,5
росіян	18,7	15,0	15,3	10,1
євреїв	25,7	26,6	21,2	7,4
інших національностей	3,8	4,2	5,5	4,0

Таблиця 54

ПРИЙОМИ ДО ВИШІВ, ТЕХНІКУМІВ ТА СЕРЕДНІХ ШКІЛ ДЛЯ
ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО УРСР

	За 1928 рік	За 1937 рік	За 1938 рік
Виші			
Всього прийнято	8 287	30 906	37 913
В тому числі:			
До індустріально-технічних	1 308	7 703	10 932
До сільськогосподарських	1 431	3 034	4 310
До соціально-економічних	917	1 164	1 338
До педагогічних	3 100	12 848	14 815
До медичних	1 056	5 802	6 130
До художніх та музичних	475	305	388
Технікуми			
Всього прийнято	10 557	62 293	66 319
В тому числі:			
До індустріально-технічних	2 869	11 926	14 592
До сільськогосподарських	894	9 939	11 301
До соціально-економічних	261	1 318	1 510
До педагогічних	5 717	7 941	8 504
До медичних	572	29 732	29 130
До художніх та музичних	244	1 437	1 282

Таблиця 55

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДУ ПРИЙНЯТИХ ДО ВИШІВ, ТЕХНІКУМІВ ТА
СЕРЕДНІХ ШКІЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО УРСР В 1937 р.

	Виші	Технікуми
Всього прийнято	30 906	62 293
З них (%):		
а) За статтю:		
чоловіків	54,8	37,3
жінок	45,2	62,7
б) За освітньою підготовкою:		
тих, що закінчили неповну середню школу	—	90,7
» » » середню школу	50,4	4,9
» » » робітфаки	36,0	—
» » » технікуми	9,6	—
» » » ФЗУ	—	—
» » » курси підготовки	4,0	4,4

ВИПУСКИ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ВИШІВ УРСР

Спеціалісти	1-а п'яти-річка	2-а п'яти-річка	Разом	1938 р.
	1929 — 1932 рр.	1933 — 1937 рр.	1929 — 1937 рр.	
Інженери для роботи у промисловості, будівництві, на транспорті і зв'язківці	15 354	26 197	41 551	7 091
Інженери-механізатори сільського господарства, агрономи, ветеринарні лікарі	4 635	6 963	11 598	2 221
Економісти планування, фінансово-банківські, крамознавці та юристи	3 354	3 118	6 472	726
Працівники освіти (викладачі вишів, технікумів, середніх шкіл, робіт-факів)	9 246	19 369	28 615	6 620
Лікарі, провізори і працівники фізичної культури	4 820	8 259	13 079	2 994
Працівники мистецтва (актори, режисери, художники, диригенти і т. ін.)	1 518	395	1 913	85
Керівні господарсько-політичні кадри для сільського господарства (з вищих комуністичних сільськогосподарських шкіл)	417	6 106	6 523	517
Всього	39 344	70 407	109 751	20 254

Зменшення випуску працівників мистецтв за роки 2-ої п'ятирічки пояснюється тим, що систему музтеатральної освіти було реорганізовано і збільшено строки навчання.

Таблиця 57

ВИПУСКИ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ТЕХНІКУМІВ І СЕРЕДНІХ ШКІЛ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО УРСР

Спеціалісти	1-а п'яти-річка	2-а п'яти-річка	Разом	1938 р.
	1929 — 1932 рр.	1933 — 1937 рр.	1929 — 1937 рр.	
Техніки промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку	30 083	41 561	71 644	7 389
Техніки механізації сільського господарства, агрономи, ветеринари, фельдшери, молодші зоотехніки . .	14 260	21 730	35 990	7 792
Економісти планування, обліку, промисловості, сільського господарства, фінансів, крамообліку	6 786	6 385	13 171	825
Робітники освіти: учителі початкових шкіл, бібліотечні і політосвітні працівники, вихователі	9 320	28 255	37 575	5 713
Медичні працівники, фельдшери, медсестри, працівники фізичної культури	5 178	26 109	31 287	16 944
Працівники мистецтва, музики, хору, балету, художники	1 031	1 178	2 209	394
Всього	66 658	125 218	191 876	39 057

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДУ ВИПУСКНИКІВ З ВИШІВ, ТЕХНІКУМІВ ТА СЕРЕДНІХ ШІКІЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ЗА 1937 р.

	Виші	Технікуми
Всього випущено	18 863	30 640
з них (%):		
а) За статтю:		
чоловіків	58,8	39,9
жінок	41,2	60,1
а) За громадськими групами:		
робітників	37,5	25,8
колгоспників	21,9	54,2
службовців	26,7	13,8
в) З загальної кількості:		
українців	53,8	76,1

Таблиця 59

ВИПУСКИ З ШІКІЛ ФЗУ ТА ШІКІЛ ТИПУ ФЗУ

	1-а п'ятирічка 1929—1932 рр.	2-а п'ятирічка 1933—1937 рр.	Разом 1929—1937 рр.
Всього випущено	82 320	221 126	303 446
В тому числі з:			
індустріально-технічних	74 854	211 323	286 177
соціально-економічних	4 703	4 866	9 569
кустарно-промислових	2 677	2 878	5 555

Таблиця 60

ВИШІ, ТЕХНІКУМИ ТА СЕРЕДНІ ШКОЛИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР В 1914 І 1938 рр.

Області	Виші				Технікуми та середні школи підготовки кадрів ¹			
	1914 р.		На 1/І 1938 р.		1914 р.		На 1/І 1938 р.	
	Навч. закл.	Учнів	Навч. закл.	Учнів	Навч. закл.	Учнів	Навч. закл.	Учнів
Київська	7	15 221	22	23 016	14	2 691	67	19 388
Чернігівська	1	134	2	1 947	3	207	30	6 491
Житомирська	—	—	3	1 437	2	190	25	7 668
Вінницька	—	—	2	1 677	3	347	33	7 328
Кам'янець-Подільська	—	—	—	—	3	573	19	3 235
Сумська	—	—	3	1 509	1	60	32	7 498
Полтавська	—	—	5	3 718	5	461	43	12 587
Харківська	6	6 725	31	28 978	3	478	65	19 606
Ворошиловградська	—	—	3	2 512	1	32	32	7 844
Сталінська	—	—	4	5 050	—	—	56	13 744
Дніпропетровська	1	549	12	12 367	3	433	49	13 082
Запорізька	—	—	5	3 092	2	353	34	7 210
Кіровоградська	—	—	1	527	4	263	20	6 101
Миколаївська	—	—	3	2 141	6	717	28	6 337
Одеська	4	4 066	15	16 602	4	312	42	12 418
МАРСР	—	—	2	555	—	—	8	1 821
Разом по УРСР	19	26 695	113	105 128	54	7 117	583	152 361

¹ Без робітфаків.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТИПЕНДІЯМИ СТУДЕНТІВ ВИШІВ УРСР

Виші	На 1/І 1937 р.		На 1/І 1938 р.	
	Всього стипендіатів	% стипендіатів до загального числа студентів	Всього стипендіатів	% стипендіатів до загального числа студентів
Промислові, будівельні, транспортні .	30 169	79,5	28 875	81,9
Сільськогосподарські	12 441	95,0	11 682	92,7
Соціально-економічні	2 865	95,0	3 118	96,3
Педагогічні та університети	26 664	89,7	28 875	91,7
Медичні	17 547	90,0	19 441	90,8
Художні	881	92,0	1 026	91,6
Всього стипендіатів .	90 567	86,9	93 017	88,5

Таблиця 62

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТИПЕНДІЯМИ УЧНІВ ТЕХНІКУМІВ І СЕРЕДНІХ ШІКЛ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ УРСР

Школи (технікуми)	На 1/І 1937 р.		На 1/І 1938 р.	
	Всього стипендіатів	% стипендіатів до загального числа студентів	Всього стипендіатів	% стипендіатів до загального числа студентів
Промислові, будівельні, транспортні .	28 618	73,9	24 373	71,2
Сільськогосподарські	26 568	82,5	26 762	88,3
Соціально-економічні	3 211	95,0	2 547	82,2
Педагогічні	21 694	86,5	18 897	87,7
Медичні	31 582	86,2	47 158	90,7
Художні	3 557	80,2	3 651	74,5
Всього стипендіатів .	115 230	82,0	123 388	84,4

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ГУРТОЖИТКАМИ

	Виші	Технікуми і середні школи підготовки кадрів
Число студентів, що живуть у гуртожитках:		
На 15/IX 1935 р.		
Всього	52 779	77 197
% до загального числа	47,0	55,1
Пересічна житлова площа на 1 студента (m^2)	4,9	4,1
На 15/IX 1936 р.		
Всього	60 700	82 330
% до загального числа	55,4	57,5
На 1/I 1938 р.		
Всього	60 764	74 734 ¹
% до загального числа	57,8	50,4
Пересічна житлова площа на 1 студента (m^2)	5,1	4,4

¹ Зменшення охоплення гуртожитками йде за рахунок Наркомздоров'я, який, розгорнувши велику сітку шкіл медсестер, розмістив студентів на найнятих, за рахунок установи, квартирах.

Таблиця 64

ПРОФЕСОРСЬКО - ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД ПЕРСОНАЛУ ВИШІВ
ТА СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УРСР ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
КАДРІВ У 1938/39 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Педагогічний персонал	Виші		Середні школи для підготовки кадрів	
	Всього педагогіч- ного персоналу	З них мають основне навчання в даному навчальн. закладі	Всього педагогіч- ного персоналу	З них мають основне навчання в даному навчальн. закладі
Професори	1 244	918	—	—
Доценти	2 521	1 947	—	—
Асистенти	3 713	2 987	—	—
Викладачі	2 491	1 823	11 770	5 419
Інструктори	—	—	582	262
Всього педагогічного персоналу	9 969	7 675	12 352	5 681

ТЕХНІЧНЕ НАВЧАННЯ РОБІТНИКІВ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТРАНСПОРТУ
ПО УРСР

(Склали державні технічні іспити)

Роки Підприємства	1933	1934	1935	1936	1937
Важкої промисловості	13 517	65 942	205 055	224 121	113 214 ¹
Легкої промисловості	н. в.	н. в.	н. в.	н. в.	89 005 ²
Місцевої промисловості	н. в.	н. в.	42 649	47 087	21 742
Залізничного транспорту	56 536	62 606	32 646	107 955	н. в.
Водного транспорту	470	550	900	3 806	2 635 ³

¹ Без відомостей від 2 інститутів.² Відомості дано вкупі по легкій і харчовій промисловості та по системах Укрпромади і Укопромліссоюз.³ Відомості дано по річковому без морського транспорту.

Таблиця 66

ПІДГОТОВКА МАСОВИХ І ТЕХНІЧНИХ КАДРІВ ДЛЯ РАДГОСПІВ, МТС
ТА КОЛГОСПІВ

Роки Ка д р и	1934	1935	1936	1938
------------------	------	------	------	------

Для МТС

Тракторні механіки та бригадири тракторних бригад	5 353	5 197	3 603	2 508
Трактористи	39 057	41 525	70 387	32 920
Комбайнери, помкомбайнери та механіки комбайнів	7 272	8 799	27 767	44 321
Машиністи на складних молотарках	9 293	7 429	—	—
Шофери	10 500	5 325	5 326	18 851

Для радгоспів

Бригадири тракторних бригад	380	147	115	—
Трактористи	9 397	3 856	1 657	293
Комбайнери, помкомбайнери та механіки	2 024	2 067	2 155	283
Шофери	400	482	159	158
Інші спеціалісти	—	—	—	1 055

Для колгоспів

Голови колгоспів	1 917	2 189	1 028	— ¹
Бригадири рілльничних бригад	22 900	10 062	12 356	—
Ланкові і п'ятисотенниці цукрового буряку	—	9 933	124 580	—
Робітники тваринницьких ферм та ветсанітарі	10 270	19 240	19 137	—
Яровизатори	—	—	16 736	—
Завідувачі хат-лабораторій	—	—	2 557	—
Рахівники	14 200	10 062	8 023	—

¹ Підготовка і перепідготовка масових кадрів провадиться в основному через курси, що їх організують в колгоспах, по лінії агротехнавчання. Через курсові заходи за 1938 р. було пропущено:

Бригадирів рілльничних бригад	1 227
Робітників тваринницьких ферм та ветсанітарів	7 353
Рахівників	3 552
Інші спеціальності	5 219

ЧИСЛО СТУДЕНТІВ ВИШІВ УРСР У СКЛАДІ СРСР ТА ПОРІВНЯННЯ З КАПІТАЛІСТИЧНИМИ КРАЇНАМИ¹

(число студентів вишів у тисячах чоловік)

СРСР	547,2	Латвія	7,3
З тому числі УРСР	111,8	Литва	3,6
Бельгія	10,7	Норвегія	5,3
Болгарія	9,6	Португалія	7,5
Великобританія	50,6	Румунія	37,3
Угорщина	14,7	Фінляндія	8,7
Німеччина	74,5	Франція	73,9
Голландія	12,6	Швеція	7,1
Греція	10,3	Швейцарія	10,9
Данія	8,1	Іспанія	3,2
Італія	72,9	Югославія	15,2

¹ Відомості про число студентів дано за роки:

- 1) 1934/35 — Великобританія та Угорщина;
- 2) 1935/36 — Бельгія, Болгарія, Голландія, Греція, Данія, Норвегія, Румунія, Франція, Швеція та Югославія.
- 3) 1936/37 — Німеччина, Італія, Латвія, Литва, Португалія, Фінляндія і Швейцарія.
- 4) 1937/38 — СРСР і УРСР.

Таблиця 68

СОЦІАЛЬНИЙ СКЛАД СТУДЕНТІВ ВИШІВ УРСР І НІМЕЧЧИНИ

УРСР		Н і м е ч ч и н а	
Соціальний склад студентів (у %)	1936 р.	Соціальний склад студентів (у %)	1933/34 р.
Робітники та їх діти	44,4	Робітники	3,3
Колгоспники, одноосібники та їх діти	21,4	Дрібні землевласники . . .	2,8
Службовці та їх діти	33,5	Великі та середні землевлас- ники	3,5
Інші	0,7	Службовці з низьким заробіт- ком	2,7
		Службовці середні та вищі .	56,0
		Кустарі	7,4
		Особи вільних професій . .	8,0
		Власники торгово-промис- лових виробництв та рантє	13,1
		Пастори	2,5
		Інші	0,5
		Не подали відомостей . . .	0,2

VII. Академія наук УРСР. Науково-дослідні інститути

Таблиця 69

МЕРЕЖА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДІВ УРСР

Роки	Число закладів	В них наукових робітників
1/X 1928	138	3653
1/I 1932	208	5701
1/I 1939	214	5780

Таблиця 70

НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАКЛАДИ ЗА ТИПАМИ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Типи закладів	Число науково-дослідних закладів	В них наукових робітників
Академія (планова комісія)	1	12
Науково-дослідні інститути	119	4440
Філіали науково-дослідних інститутів	19	256
Дослідні та зональні станції	47	779
Лабораторії	2	26
Обсерваторії	7	47
Архіви наук	7	46
Заповідники	3	4
Інші науково-дослідні заклади	9	170
Разом	214	5780

Таблиця 71

МЕРЕЖА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДІВ НА 1 СІЧНЯ 1938 р. (за роками організації)

Роки	Загальне число науково-дослідних закладів	В тому числі:	
		науково-дослідні інститути	філіали науково-дослідних інститутів
До 1917 року	26	7	1
1918 — 1927	56	36	1
1928 — 1932	98	58	18
1933 — 1937	44	21	4
Разом	224	122	24

Наведені дані не дають вичерпних відомостей про кількість науково-дослідних інститутів та філіалів за окремі роки. Зазначена таблиця показує розподіл науково-дослідних інститутів та філіалів, які існували на 1/I 1938 року за роками їхньої організації.

Таблиця 72

**СКЛАД НАУКОВИХ РОБІТНИКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДІВ УРСР
НА 1 СІЧНЯ 1939 р.**

Типи науково-дослідних закладів	Всього наукових робітників	З загального числа:							
		За вченими званнями			За вченими ступеннями		За статтю	За партій- ністю	
		Академіків	Професорів	Старших наукових робітників	Докторів наук	Кандидатів наук	Жінок	Членів та кандидатів ВКП(б)	Членів ВЛКСМ
Академія та науково-до- слідні інститути	4452	33	469	1546	304	852	1607	415	308
Філіали науково-дослід- них інститутів	256	—	31	90	11	40	76	33	17
Дослідні та зональні станції	779	1	21	414	8	49	215	70	74
Лабораторії	26	—	5	4	2	2	7	1	3
Обсерваторії	47	—	9	21	8	12	6	2	3
Архіви наукові	46	—	—	26	—	—	18	17	9
Заповідники	4	—	—	3	—	—	—	—	—
Інші науково-дослідні заклади	170	—	7	92	6	12	95	33	12
Разом	5780	34	542	2196	339	967	2024	571	426

Таблиця 73

**МЕРЕЖА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДІВ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР
НА 1 СІЧНЯ 1939 р.**

Області	Число установ	В них наукових робітників
Київська	68	1821
Чернігівська	5	81
Житомирська	2	42
Вінницька	2	59
Кам'янець-Подільська	1	6
Сумська	4	76
Полтавська	7	113
Харківська	58	2152
Ворошиловградська	1	15
Сталінська	6	118
Дніпропетровська	20	435
Запорізька	5	75
Кіровоградська	1	9
Миколаївська	5	38
Одеська	27	681
МАРСР	2	59
УРСР	214	5780

Таблиця 74

ПІДГОТОВКА АСПІРАНТУРИ В НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАКЛАДАХ
ТА ВИШАХ ЗА 1938 р.

	Науково-дослідні інститути	Виші
Всього аспірантів	520	1 668
В тому числі:		
За статтю:		
жінок	208	294
За партійністю:		
членів та кандидатів ВКП(б)	92	347
членів ВЛКСМ	146	497
З загального числа аспірантів:		
українців	235	574

Таблиця 75

НАУКОВІ ТОВАРИСТВА, ОБЛІКОВАНІ В 1938 р. ПО УРСР

Наукові товариства	Загальне число наукових товариств	З них подали відомості про число членів товариства	В них членів
Медичні	24	19	3 470
Технічні	7	6	1 373
Разом	31	25	4 843

Таблиця 76

РОЗПОДІЛ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ЗА РОКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Роки організації наукових товариств	Загальне число товариств	В тому числі:	
		медичні товариства	технічні товариства
До революції	1	1	—
1920	1	1	—
1928	2	2	—
1930	1	1	—
1934	2	2	—
1935	4	2	2
1936	10	8	2
1937	7	4	3
1938	1	1	—
Рік організації невідомий	2	2	—
Разом	31	24	7

Наведені дані про наукові товариства не є вичерпними, бо частина цих товариств відомостей про час своєї діяльності не подала.

VIII. Музеї УРСР

Таблиця 77

МУЗЕЇ УРСР

Роки	Число музеїв
1910	24
1924	104
1938	114
1939	115

Дані за 1910 р. взяті з статзбірника „Города в 1910 г.“.

Таблиця 78

МУЗЕЇ УРСР ЗА ТИПАМИ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Типи музеїв	Число установ	В них наукових робітників
Музеї революції	15	100
Історичні	8	80
Меморіальні	9	14
Антирелігійні	4	46
Краєзнавчі	42	143
Політехнічні	1	—
Галузеві	2	1
Природничо-наукові	9	26
Мистецькі	16	80
Охорони здоров'я	8	11
Педагогічні	1	—
Разом	115	501

Таблиця 79

МУЗЕЇ УРСР ПО ОБЛАСТЯХ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Кількість музеїв	Області	Кількість музеїв
Київська	21	Ворошиловградська	3
Чернігівська	8	Сталінська	8
Житомирська	3	Дніпропетровська	7
Вінницька	6	Запорізька	4
Кам'янець-Подільська	5	Кіровоградська	3
Сумська	8	Миколаївська	9
Полтавська	6	Одеська	11
Харківська	12	МАРСР	1
		Разом	115

ІХ. Клубні заклади

Таблиця 80

МЕРЕЖА КЛУБНИХ ЗАКЛАДІВ УРСР

Роки	Число клубних закладів		
	Місто	Село	Разом
1910	48	—	48
1/I 1922	285	2 522	2 807
1/I 1924	519	7 190	7 709
1/I 1928	934	10 179	11 113
1/I 1933	1205	12 185	13 390
1/I 1938	1537	17 333	18 870
1/I 1939	1832	17 896	19 728

Таблиця 81

МЕРЕЖА КЛУБНИХ ЗАКЛАДІВ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Загальне число клуб- них закладів	В тому числі:	
		колгоспних	профспілко- вих
Київська	1 877	1 209	184
Чернігівська	1 134	774	61
Житомирська	1 485	1 082	119
Вінницька	1 596	986	188
Кам'янець-Подільська	1 513	1 060	71
Сумська	1 147	872	116
Полтавська	1 749	1 427	74
Харківська	1 325	857	195
Ворошиловградська	858	463	216
Сталінська	951	375	357
Дніпропетровська	1 285	952	143
Запорізька	1 381	1 025	99
Кіровоградська	1 025	712	63
Миколаївська	917	617	95
Одеська	1 044	693	86
МАРСР	441	199	23
Разом по УРСР	19 728	13 303	2 090

**СКЛАД ПРАЦІВНИКІВ КЛУБНИХ ЗАКЛАДІВ НКО УРСР
ТА КОЛГОСПІВ**

Роки (на 1/1)	Загальне число працівників	З загального числа працівників:				
		Членів і кандидатів ВКП(б)	Членів ВЛКСМ	Стаж роботи		
				до 5 років	5—10 років	10 років і більше
1934	6 134	811	3 220	5 548	402	184
1939	10 736	970	5 531	9 857	642	237

Таблиця 83

ПАРКИ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ УРСР

	1/X 1934 р.	1/X 1936 р.	1/XI 1938 р. ¹
Число парків культури та відпочинку	42	54	75
З них мають площу:			
менше 5 га	10	15	31
від 5 до 10 га	12	8	15
від 10 га і більше	20	31	26
За призначенням (%):			
під фізкультурним майданчиком та водним басейном	8,2	11,3	—
під будівлями	0,9	1,2	7,8
під зеленим масивом	63,6	69,7	76,1
Інша вільна площа	27,3	17,8	—
Відвідало парки протягом року (в тис. чол.)	7614,3	21 022,2	22 510,6

¹ Немає відомостей про площу 3 парків.

Х. Бібліотеки

Таблиця 84

МЕРЕЖА МАСОВИХ БІБЛІОТЕК УРСР

Роки	Число бібліотек	В них книжок
Місто		
18/I 1911 ¹	66	35 403
1/I 1922	293	4 768 829
1/I 1924	454	6 499 320
1/I 1928	1 219	10 723 758
1/I 1933	2 231	13 546 516
1/I 1938	3 092	17 345 297
1/I 1939	3 735	20 244 880
Село		
18/I 1911 ¹	2 064	932 828
1/I 1922	2 774	1 032 442
1/I 1924	4 700	1 839 552
1/I 1928	6 597	4 574 042
1/I 1933	8 044	7 848 892
1/I 1938	13 293	9 758 930
1/I 1939	13 283	9 660 064
Разом		
18/I 1911 ¹	2 130	968 231
1/I 1922	3 067	5 831 271
1/I 1924	5 154	8 338 872
1/I 1928	7 816	15 297 800
1/I 1933	10 275	21 395 408
1/I 1938	16 385	27 104 227
1/I 1939	17 018	29 904 944

¹ Показані лише народні бібліотеки при школах. Відомостей про самостійні масові бібліотеки немає.

МАСОВІ БІБЛІОТЕКИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Загальне число		В тому числі на селі:	
	бібліотек	в них книжок	бібліотек	в них книжок
Київська	1 768	3 503 829	1 231	922 469
Чернігівська	1 097	1 411 465	865	652 109
Житомирська	866	1 076 556	669	421 901
Вінницька	1 063	1 784 602	907	758 631
Кам'янець-Подільська	994	1 047 801	889	571 681
Сумська	882	1 234 161	700	603 608
Полтавська	1 688	1 855 623	1 494	882 770
Харківська	1 609	3 432 220	1 147	706 751
Ворошиловградська	799	1 959 843	501	427 447
Сталінська	945	3 032 485	427	395 010
Дніпропетровська	1 123	2 566 456	828	461 055
Запорізька	1 333	1 454 585	1 178	701 456
Кіровоградська	587	879 272	503	473 508
Миколаївська	897	1 978 907	799	697 570
Одеська	859	1 850 944	711	630 299
МАРСР	508	836 195	434	353 799
Разом по УРСР	17 018	29 904 944	13 283	9 660 064

Таблиця 86

СКЛАД БІБЛІОТЕЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ МАСОВИХ БІБЛІОТЕК НКО УРСР
ТА ІНШИХ ВІДОМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Роки	Загальне число працівників	З них:		З загального числа працівників							
		Членів та кандидатів ВКП(б)	Членів ВЛКСМ	мають освіту:					мають стаж роботи		
				вищу	в тому числі спеціальну	середню	в тому числі спеціальну	незакінчену середню	до 5 років	5—10 років	10 і більше років
1937 . .	5838	275	2238	128	48	1096	271	4114	4688	424	226
1939 . .	7268	369	3558	309	158	2226	798	4733	5952	870	446

ШКІЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ УРСР В 1938/39 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

	Міста і міські поселення			Сільські місцевості			Разом				
	Початкові школи	Неповні середні школи	Середні школи	Початкові школи	Неповні середні школи	Середні школи	Початкові школи	Неповні середні школи	Середні школи	Разом	
Число шкіл, що дали відомості . . .	830	953	1270	9903	6973	1482	10 733	7926	2752	21 411	
З них мають бібліотеки	768	932	1258	9432	6879	1474	10 200	7811	2732	20 743	
Книг в цих бі- бліотеках (в тис.)	} для учителів . .	85,3	277,6	666,7	424,5	1209,5	547,8	509,8	1487,1	1214,5	3211,4
		} для учнів	287,8	1217,9	3494,5	1931,0	5627,3	2654,7	2218,8	6845,2	6149,2
Всього книг	373,1		1495,5	4161,2	2355,5	6836,8	3202,5	2728,6	8332,3	7363,7	18 424,6

XI. Театри. Кіно. Самодіяльне мистецтво

Таблиця 88

ТЕАТРИ УРСР. (діючі театральні колективи)

Театри \ Роки	1914	1/І 1932	1/І 1938	1/І 1939
Опери та балету	3	6	6	6
Драматичні	19	56	64	72
З них колгоспні	—	—	31	37
Музкомедії	13 ¹	3	2	3
Робітничої молоді	—	4	—	—
Дитячі	—	7	12	20 ²
Інші	—	1	—	—
Всього театрів	35	77	84	101

Таблиця 89

СКЛАД АРТИСТІВ В ТЕАТРАХ УРСР

	1914 р.		1939 р.	
	Число театрів	В них артистів	Число театрів	В них артистів
Опери та балету	3	180	6	1 364
Драми та комедії	19	706	35	2 283
Музкомедії	13 ³	384	3	327
Дитячі	—	—	20	507
в тому числі лялькові	—	—	12	55
Колгоспні театри	—	—	37	922
Всього	35	1 270	101	5 403

Таблиця 90

ТЕАТРАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ УРСР ЗА МОВАМИ РОБОТИ

	1914 р.	1/І 1938 р.	1/І 1939 р.
Українською	5	57 ⁴	73 ⁵
Російською	30	16	19
Молдавською	—	1	1
Єврейською	—	6	6
Польською	—	1	—
Німецькою	—	1	1
Грецькою	—	1	—
Болгарською	—	1	1
Всього театрів	35	84	101

¹ Показано 7 театрів оперети та 6 театрів мініатюр.

² В тому числі 12 лялькових.

³ До числа 13 увійшли 7 оперет та 6 театрів мініатюр.

⁴ Два лялькових і театр мініатюр та естради в 1938 р. працювали на українській і російській мовах.

⁵ Один ляльковий театр працював на українській і російській мовах.

ТЕАТРИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР на 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Число театрів
Київська	15
Чернігівська	4
Житомирська	8
Вінницька	5
Кам'янець-Подільська	5
Сумська	2
Полтавська	5
Харківська	11
Ворошиловградська	5
Сталінська	9
Дніпропетровська	7
Запорізька	3
Кіровоградська	1
Миколаївська	6
Одеська	12
МАРСР	3
Разом	101

Таблиця 92

МЕРЕЖА КІНОУСТАНОВОК УРСР
(кінотеатри, клубні діючі пересувки)

Роки (на 1/І)	Всього кіноустановок	В тому числі звукових
М і с т о		
1914	209	Не було
1924	93	" "
1928	936	" "
1933	1 699	" 35
1938	1 685	1 023
1939	2 273	1 822
С е л о		
1914	15	Не було
1924	38	" "
1928	819	" "
1933	3 507	4
1938	3 888	1 167
1939	3 777	1 388
Р а з о м		
1914	224	Не було
1924	131	" "
1928	1 755	" "
1933	5 206	" 39
1938	5 573	2 190
1939	6 050	3 210

КІНОУСТАНОВКИ ПО ОБЛАСТЯХ УРСР НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

Області	Число кіноустановок	З них звукових
Київська	629	321
Чернігівська	266	103
Житомирська	260	116
Вінницька	430	160
Кам'янець-Подільська	278	103
Сумська	303	128
Полтавська	357	157
Харківська	593	337
Ворошиловградська	399	292
Сталінська	605	446
Дніпропетровська	514	286
Запорізька	417	205
Кіровоградська	224	87
Миколаївська	230	109
Одеська	430	299
МАРСР	115	61
По УРСР	6 050	3 210

Таблиця 94

ОБЛАСНІ, РАЙОННІ ТА МІСЬКІ ОЛІМПІАДИ

	1936 р.	1937 р.
Число проведених олімпіад	394	482
В них брало участь (осіб)	90 438	174 445
В тому числі:		
робітників	18 561	22 843
колгоспників	47 701	59 400
службовців	10 309	26 121
З загального числа учасників олімпіад брали участь в:		
оркестрах	17 596	30 040
окремих музичних виступах	11 374	18 477
хорах	25 255	66 145
окремих співочих виступах	6 439	10 775
танцях	9 668	22 961
драматичних виступах	12 895	17 009
декламаціях	4 503	8 321
фізкультурних виступах та інших	2 708	717

ХІІ. Друк

КНИЖКОВА ПРОДУКЦІЯ УРСР

Таблиця 95

Р о к и	Кількість назв	Тираж в тисячах примірників	Друкованих аркушів (в тисячах)
1913	5 283	9 986	—
1923	2 513	10 321	55 512
1928	5 703	36 655	179 638
1933 — 1937	25 247	376 366	2 028 333
В тому числі 1937	4 376	72 937	389 229
1938	4 147	76 908	406 210
1937 рік у % до 1913	82,8	730,4	—
1928	76,7	199,0	216,7
1938 (у % до 1937 р.)	94,8	105,4	104,3

1933—1937 рр. по відношенню до числа назв характеризуються деяким зниженням у порівнянні з останніми роками першої п'ятирічки.

Це пояснюється стабілізацією підручників, що дало можливість використовувати підручники видання минулих років.

Також потрібно прийняти до уваги вплив декрету про обов'язкове загальне навчання (1931), в наслідок якого роки 1931, 1932, 1933 характеризуються бурхливим зростанням масового випуску підручників та навчальної літератури.

Таблиця 96

РОЗПОДІЛ КНИЖКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ УРСР ЗА МОВАМИ ВИДАННЯ

Мова видання	1913 р.		1928 р.		1937 р.	
	Число дру- кованих одиниць	Тираж (в тисячах)	Число дру- кованих одиниць	Тираж (в тисячах)	Число дру- кованих одиниць	Тираж (в тисячах)
Всього	5 283 100,0	9 986 100,0	5 703 100,0	36 655 100,0	4 376 100,0	72 937 100,0
В тому числі:						
Українська ¹	176 3,3	482 4,8	3 225 56,5	24 238 66,1	2 566 58,6	65,354 89,6
Російська ¹	4 897 92,7	9 113 91,3	2 150 37,7	10 974 29,9	1 326 30,3	5 797 8,0
Молдавська ¹	—	—	21 0,4	34 0,1	82 1,9	248 0,3

Книжкова продукція, видана українською мовою в 1938 р., збільшується в 2,6 раза проти 1928 р. і в 133 рази проти 1913 р.

¹ Цифри другого рядка—проценти.

КНИЖКОВА ПРОДУКЦІЯ УРСР В 1928 та 1937 рр. ЗА ТЕМАТИКОЮ

Т е м а т и к а	1928 р.			1937 р.		
	Число друкованих одиниць	Тираж (в тисячах)	Пересічний обсяг однієї книжки в друкованих аркушах	Число друкованих одиниць	Тираж (в тисячах примірників)	Пересічний обсяг однієї книжки в друкованих аркушах
Політична і соціально-економічна ¹	1 988 34,9	9 075 24,8	4,5	1 181 27,0	34 005 46,6	3,7
Техніка, транспорт, зв'язок ¹	471 8,3	1 697 4,6	4,6	865 19,8	2 328 3,2	6,5
Сільське господарство ¹	419 7,3	1 556 4,3	4,6	451 10,3	2 890 4,0	4,1
Математика, природознавство ¹	279 4,9	2 085 5,7	9,0	316 7,2	8 941 12,3	8,4
Медицина ¹	552 9,7	1 032 2,8	4,1	220 5,0	1 571 2,1	6,7
Мовознавство ¹	138 2,4	4 409 12,0	10,9	113 2,6	10 638 14,6	6,5
Художня література, літературознавство ¹	1 378 24,2	14 544 39,7	2,9 ²	589 13,5	8 891 12,2	8,3 ²
Мистецтво ¹	48 0,8	135 0,3	5,2	165 3,7	1 036 1,4	0,8
Культурне будівництво, народна освіта ¹	296 5,2	1 257 3,4	5,3	381 8,7	2 208 3,0	3,5
Книгознавство, довідники ¹	134 2,3	865 2,4	2,3	95 2,2	429 0,6	2,4
Разом ¹	5 703 100,0	36 655 100,0	4,9	4 376 100,0	72 937 100,0	5,3

¹ Цифри другого рядка — проценти.² Число назв та тираж в 1937 р. зменшилися проти 1928 р., проте пересічний обсяг однієї книжки з 2,9 друкованих аркушів в 1928 р. піднявся до 8,3 друкованих аркушів в 1937 р.

Таблиця 98

ТВОРИ МАРКСА—ЕНГЕЛЬСА—ЛЕНІНА—СТАЛІНА, ВИДАНІ В УРСР
ЗА 1933—1938 рр.

(в тисячах примірників)

Т в о р и	1933 — 1937 рр.		1938 р.	
	Число примірників	З них українською мовою	Число примірників	З них українською мовою
Всього	18 989	17 284	6 167	5 640
в тому числі:				
Леніна	3 992	3 805	814	742
Сталіна	14 202	12 720	5 015	4 633
Леніна — Сталіна	341	335	227	157

ВИПУСК ПІДРУЧНИКІВ І ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Р о к и	Тираж (в тисячах примірників)	% до 1913 р.
Дитяча література		
1913	714	100,0
1937	3 257	456,1
1938	3 351	470,0
Навчальна література		
1913	1 326	100,0
1937	23 938	1804,0
1938	35 195	2650,0

Таблиця 100

ВИПУСК ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ШКІЛ УРСР

Р о к и	Число назв	Тираж (в тися- чах)
1914	94	605,6
1928	136	6203,4
1932	358	20500,0
1938	589	40838,0

Таблиця 101

ЖУРНАЛЬНА ПРОДУКЦІЯ УРСР

Р о к и	Число назв	Тираж (в тисячах примірників)	Друкованих аркушів (в тисячах)
1913	213	н. в.	н. в.
1923	259	4 572	16 454
1937	251	10 022	32 628
1938	254	12 183	37 809
1938 (% до 1937 р.)	101,2	121,5	115,8

Скорочення кількості журналів у 1937 р. є наслідок ліквідації журналів відомчих та паралельних видавництв.

Таблиця 102

ЖУРНАЛЬНА ПРОДУКЦІЯ ЗА ТЕМАТИКОЮ ЗА 1937 р.

Т е м а т и к а	Число назв	Тираж (в тисячах)	Друкованих аркушів (в тисячах)
Політична та соціально-економічна лі- тература ¹	29 11,5	4 795 47,8	11 890 36,4
Техніка, транспорт, зв'язок ¹	80 31,9	770 7,7	4 506 13,8
Сільське господарство ¹	27 10,7	1 003 10,0	3 672 11,3
Математика, природознавство ¹	26 10,4	71 0,7	583 1,9
Медицина ¹	27 10,7	411 4,1	1 989 6,1
Художня література, літературо- знавство ¹	23 9,2	1 163 11,6	5 911 18,1
Мистецтво ¹	6 2,4	323 3,2	629 1,9
Культурне будівництво, народна освіта ¹	16 6,4	807 8,1	2 093 6,4
Книгознавство, довідники ¹	17 6,8	679 6,8	1 354 4,1
Разом	251	10 022	32 627

¹ Цифри другого рядка — проценти.

Таблиця 103

ЖУРНАЛЬНА ПРОДУКЦІЯ ЗА МОВАМИ ВИДАННЯ

Мова видання	Роки	Число назв	Тираж (в тисячах примірників)	Друкованих аркушів від- битків (в тися- чах примірні- ків)
Всього	1937	251	10 022	32 627
В тому числі:	1938	251	12 183	37 809
Українська	1937	139	8 751	26 257
	1938	138	10 557	32 152
Російська	1937	103	1 103	5 797
	1938	109	1 535	5 309

Таблиця 104

ГАЗЕТНА ПРОДУКЦІЯ УРСР

Р о к и	Число назв	Число номерів	Разовий тираж (в тисячах)
1913	172	н. в.	н. в.
1923	115	11 321	686
1928	234	15 159	1 675
1933	2 037	111 888	5 894
1937	1 578	182 120	6 143
1937 р. у %			
до 1913	917,4	—	—
„ 1928	674,4	1201,4	366,7
„ 1933	77,5	162,7	104,2

Зростання числа газет в 1933 і 1934 рр. пояснюється розгортанням мережі газет МТС, які після 1935 р. реорганізовані шляхом злиття з районними та великими низовими газетами.

ГАЗЕТНА ПРОДУКЦІЯ ЗА МОВАМИ ВИДАННЯ

Мова видання	1928 р.		1938 р.	
	Число назв	Разовий тираж (в тисячах)	Число назв	Разовий тираж (в тисячах)
Всього	234 100,0	1 675 100,0	1 578 100,0	6 143 100,0
В тому числі:				
Українська ¹	117 50,0	946 56,4	1 227 77,8	5 046 82,1
Російська ¹	105 44,9	642 38,3	335 21,2	1 112 18,1

¹ Цифри другого рядка—проценти.

Таблиця 106

СПИСОК РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ ГАЗЕТ УРСР ЗА 1939 р.

№ п/п	Назва газети	Видання	Мова видання	Число випущених номерів за рік	Разовий тираж одного номера (в тисячах)
1	„Комуніст“	ЦК КП(б)У	Українська	299	350,2
2	„Советская Украина“	„	Російська	299	350,4
3	„Колгоспник України“ ¹	Наркомзем УРСР	Українська	216	298,3
4	„Тваринництво України“ ²	„	„	10	300,3
5	„Вісті Рад депутатів трудящих УРСР“	Верховна Рада УРСР	„	299	193,0
6	„Юный пионер“	ЦК ЛКСМУ	Російська	96	100,2
7	„На зміну“	„	Українська	96	100,1
8	„Безбожник“	Центральне оргбюро військових безбожників	„	40	100,9
9	„Комсомолец України“	ЦК ЛКСМУ	„	299	74,6
10	„Сталинское племя“	„	Російська	299	71,2
11	„Шлях до знання“	Наркомосвіта УРСР	Українська	38	71,5
12	„Літературна газета“	Спілка радянських письменників	„	63	15,9
13	„Дер Штери“	ЦК КП(б)У	Єврейська	299	19,5
14	„Глос Радзецькі“	„	Польська	299	14,1
15	„Радянський спорт“	Комітет в справах фізкультури та спорту при РНК УРСР	Українська	28	19,8
16	„Шахіст“	Комітет в справах фізкультури та спорту при РНК УРСР	„	6	5,0

¹ Організована в квітні 1939 р.² Організована в грудні 1939 р.

ВЕЛИКІ КНИЖКОВО-ЖУРНАЛЬНІ ВИДАВНИЦТВА УРСР
НА 1 СІЧНЯ 1940 р.

Назва	Адрес	Видано за 1939 р.					
		книжок		журналів		іншої друкованої продукції в друкарських аркушах-відбитках (в тисячах)	
		число назв	загальний тираж (в тисячах)	число назв	загальний тираж (в тисячах)		
Держполітвидав	Київ, Короленка, 42	187	10235,0	3	1988,7	—	
Вид-во ЦК ЛКСМУ „Молодий більшовик“	Київ, Фірдоусі, 1	84	1353,0	2	182,0	—	
Вид-во дитячої літератури ЦК ЛКСМУ	Київ, Воровського, 22	72	1508,0	7	1202,0	—	
Держ. вид-во колгоспної та радгоспної літератури	Київ, Червоноармійська, 14	269	3371,0	7	590,8	498,3	
Укрдержнацменвидав	Київ, Червоноармійська, 43	256	636,6	3	48,3	—	
Українська філія Держфінвидаву СРСР	Київ, Енгельса, 4	27	399,8	1	109,9	862,7	
Укрпалитехвидав	Харків, Держпром, 9-й під'їзд, 1-й поверх	42	120,0	—	—	—	
Держ. вид-во місцевої промисловості	Київ, Хрещатик, 50	55	100,5	—	—	3,8	
Держ. вид-во Молдавії	Тирасполь, вул. 25 Жовтня, 97	92	424,4	—	—	325,0	
Держ. вид-во „Мистецтво“	Київ, Воровського, 22	16	68,8	6	397,4	3817,9	
Укрметалургвидав	Харків, Держпром, 6-й під'їзд, 3-й поверх	7	12,8	5	13,6	—	
Держ. літературне вид-во	Київ, Пушкінська, 8	102	1793,1	3	222,9	—	
Вид-во Академії Наук УРСР	Київ, Чудновського, 2	75	209,7	6	14,6	—	
Вид-во „Радянська школа“	Київ, Ново-Павлівська, 1	517	23211,0	6	1014,5	—	
Медвидав УРСР	Київ, Рейтарська, 22	62	610,0	11	219,0	—	
Укрмашдержвидав	Харків, Держпром, 6-й під'їзд, 3-й поверх	12	28,5	—	—	—	

XIII. Витрати на освіту

Таблиця 108

ВИТРАТИ НА ОСВІТУ ПО РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ І МІСЦЕВОМУ БЮДЖЕ-
ТАХ УРСР ЗА 1928/29 — 1938 рр.

(в млн. крб.)

	1928/29 р.	1932 р.	Всього за 1928 — 1932 рр.	1933 р.	1937 р.	Всього за 1933 — 1937 рр.	У скільки разів в 1937 р. більше, ніж за 1928/29 р.	1938 р.
Всього витрат	178,5	604,7	1610,3	792,5	2409,3	7602,8	13,5	2712,4
З них: 1. На масову освіту	117,4	389,4	1054,7	515,9	1738,0	5317,7	14,8	1629,2
в т. ч.: а) Школи . .	73,5	281,6	659,6	357,2	1217,0	3696,5	16,6	1265,2
б) Дитбудинки .	9,9	13,0	43,4	19,5	145,7	387,8	14,7	206,1
в) Дитсадки . . .	1,1	6,3	15,1	7,7	62,5	174,9	56,8	51,5
2. На підготовку кадрів	51,8	181,0	470,3	241,3	591,9	1998,7	11,4	765,0
3. На науку	9,3	34,3	85,3	35,3	79,4	286,4	8,5	105,3

XIV. Культурні центри України

Таблиця 109

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ СТОЛИЦІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ м. КИЄВА
на 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення на 17 січня 1939 р. 846 293)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		5. Політосвітні і мистецтва	
Дитячі садки	182	Клуби	58
В них дітей	11 820	Бібліотеки: а) масові	262
2. Загальноосвітні школи для дітей		В них книг (тис.)	1559,7
Всього	165	б) шкільні	165
В них учнів	106 105	В них книг (тис.)	5193,4
Школи середні (з загального числа)	117	Парки культури та відпочинку	4
В них учнів	90 225	Фізкультурні стадіони	4
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	16
Робітфаки	11	Театри	8
В них учнів	2 686	В них артистів	1048
Неповні середні і середні школи для дорослих	26	Кінотеатри	13
В них учнів	3 814	Кіноустановки при клубах	36
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	27	6. Наукові	
В них учнів	4 135	Академія наук	1
4. Навчальні для підготовки кадрів		В ній наукових працівників ¹	686
Середні навчальні	29	Науково-дослідні інститути	54 ²
В них студентів	7 632	В них наукових працівників	1096
Вищі навчальні	20	Обсерваторії	1
В них студентів	22 220	7. Друк	
		Газети	63
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	1866,2
		Журнали	66
		Видавництва	12

¹ Разом з працівниками науково-дослідних інститутів Академії.

² Сюди входять 22 інститути Академії Наук.

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ХАРКОВА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 833 432)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	33
Дитячі садки	145	В них студентів	31 492
В них дітей	10 536		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	131	Клуби	64
В них учнів	103 861	Бібліотеки	262
Школи середні (з загального числа)	90	В них книг (тис.)	1 400,7
В них учнів	84 316	Парки культури і відпочинку	9
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	9
Робітфаки	20	Театральні колективи	7
В них учнів	3 755	Театри (приміщення)	7
Неповні середні і середні школи для дорослих	25	Кінотеатри	12
В них учнів	6 546	Кіноустановки при клубах	49
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	28		
В них учнів	6 177	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	44
Середні навчальні	38	Обсерваторії	1
В них студентів	13 096	7. Друк	
		Газети	48
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	261,3
		Журнали	13

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ОДЕСИ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 604 223)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	16
Дитячі садки	107	В них студентів	18 078
В них дітей	6 115		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	126	Клуби	56
В них учнів	77 913	Бібліотеки	98
Школи середні (з загального числа)	59	В них книг (в тисячах) .	999,4
В них учнів	48 234	Парки культури і відпочинку	5
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	10
Робітфаки	13	Театральні колективи	5
В них учнів	2 938	Театри (приміщення)	5
Неповні середні і середні школи для дорослих	27	Кінотеатри	14
В них учнів	4 391	Кіноустановки при клубах . .	30
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	25		
В них учнів	3 745	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	20
Середні навчальні	29	Обсерваторії	2
В них студентів	9 937		
		7. Друк	
		Газети	32
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	137,7

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 500 662)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	10
Дитячі садки	79	В них студентів	12 494
В них дітей	4 991		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	97	Клуби	30
В них учнів	63 467	Бібліотеки	120
Школи середні (з загального числа)	58	В них книг (в тисячах)	908,7
В них учнів	48 901	Парки культури і відпочинку	3
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	5
Робітфаки	6	Театральні колективи	4
В них учнів	1 762	Театри (приміщення)	6
Неповні середні і середні школи для дорослих	11	Кінотеатри	6
В них учнів	2 949	Кіноустановки при клубах	57
4. Навчальні для підготовки кадрів		6. Наукові	
Середні навчальні	19	Науково-дослідні інститути, станції	17
В них студентів	6 599		
		7. Друк	
		Газети	29
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	203,6

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. СТАЛІНО НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 462 395)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	3
Дитячі садки	57	В них студентів	5 198
В них дітей	2 896		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	108	Клуби	55
В них учнів	75 917	Бібліотеки	35
Школи середні (з загального числа)	30	В них книг (в тисячах)	250,1
В них учнів	23 354	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	1
Робітфаки	3	Театральні колективи	1
В них учнів	621	Театри (приміщення)	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	16	Кінотеатри	2
В них учнів	3 265	Кіноустановки при клубах	68
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	11		
В них учнів	2 856	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	3
Середні навчальні	10		
В них студентів	2 899	7. Друк	
		Газети	32
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	269,4

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ЗАПОРІЖЖЯ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 289 188)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	2
Дитячі садки	59	В них студентів	1 303
В них дітей	3 696		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	66	Клуби	49
В них учнів	42 496	Бібліотеки	73
Школи середні (з загального числа)	35	В них книг (в тисячах)	392,4
В них учнів	31 528	Парки культури і відпочинку	2
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	2
Робітфаки	3	Театральні колективи	1
В них учнів	436	Театри (приміщення)	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	9	Кінотеатри	4
В них учнів	2 230	Кіноустановки при клубах	35
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	6		
В них учнів	1 789	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	1
Середні навчальні	10		
В них студентів	3 307	7. Друк	
		Газети	10
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	42,8

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ВОРОШИЛОВАГРАДА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 213 007)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	2
Дитячі садки	27	В них студентів	2 466
В них дітей	734		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	30	Клуби	12
В них учнів	27 960	Бібліотеки	30
Школи середні (з загального числа)	17	В них книг (в тисячах) .	140,8
В них учнів	21 595	Парки культури і відпочинку	3
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	3
Робітфаки	2	Театральні колективи	2
В них учнів	204	Театри (приміщення)	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	4	Кінотеатри	4
В них учнів	1 068	Кіноустановки при клубах . .	5
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	5	6. Наукові	
В них учнів	1 217	Науково-дослідні інститути, станції	—
4. Навчальні для підготовки кадрів		7. Друк	
Середні навчальні	9	Газети	7
В них студентів	2 444	Разовий тираж цих газет (в тисячах)	65,9

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. МИКОЛАЄВА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 167 108)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	1
Дитячі садки	34	В них студентів	1089
В них дітей	1 899		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	34	Клуби	17
В них учнів	21 081	Бібліотеки	29
Школи середні (з загального числа)	14	В них книг (в тисячах)	427,4
В них учнів	11 044	Парки культури і відпочинку	3
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	4
Робітфаки	1	Театральні колективи	2
В них учнів	105	Театри (приміщення)	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	6	Кінотеатри	2
В них учнів	1 181	Кіноустановки при клубах	15
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	3		
В них учнів	427	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	—
Середні навчальні	8	Обсерваторії	1
В них студентів	2 272	7. Друк	
		Газети	8
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	91,8

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ПОЛТАВИ НА 1 січня 1939 р.

(всього населення 130 305)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	3
Дитячі садки	31	В них студентів	2649
В них дітей	2044		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	37	Клуби	11
В них учнів	18 259	Бібліотеки	25
Школи середні (з загального числа)	18	В них книг (в тисячах) . .	318,2
В них учнів	5 014	Музеї	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театральні колективи	1
Робітфаки	5	Театри (приміщення)	1
В них учнів	981	Кінотеатри	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	5	Кіноустановки при клубах . .	2
В них учнів	865		
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	6	6. Наукові	
В них учнів	1 019	Науково-дослідні інститути, станції	3
4. Навчальні для підготовки кадрів		Обсерваторії	1
Середні навчальні	11		
В них студентів	4 034	7. Друк	
		Газети	7
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	68,5

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. КІРОВОГРАДА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення 100 331)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	1
Дитячі садки	15	В них студентів	549
В них дітей	955		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	32	Клуби	14
В них учнів	16 589	Бібліотеки	24
Школи середні (з загального числа)	20	В них книг (в тисячах) . .	293,8
В них учнів	12 112		
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Парки культури і відпочинку	1
Робітфаки	1	Музеї	3
В них учнів	141	Театральні колективи	—
Неповні середні і середні школи для дорослих	3	Театри (приміщення)	1
В них учнів	658	Кінотеатри	2
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	1	Кіноустановки при клубах .	10
В них учнів	434		
4. Навчальні для підготовки кадрів		6. Наукові	
Середні навчальні	6	Науково-дослідні інститути, станції	—
В них студентів	2 532		
		7. Друк	
		Газети	3
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	15,6

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ЖИТОМИРА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення 95 090)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання	—	Вищі навчальні	3
Дитячі садки	25	В них студентів	1255
В них дітей	1 463		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	31	Клуби	17
В них учнів	14 115	Бібліотеки	25
Школи середні (з загального числа)	13	В них книг (в тисячах) . .	155,2
В них учнів	8 503	Музеї	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театральні колективи	1
Робітфаки	2	Театри (приміщення)	1
В них учнів	253	Кінотеатри	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	—	Кіноустановки при клубах .	3
В них учнів	—		
4. Навчальні для підготовки кадрів		6. Наукові заклади	
Середні навчальні	9	Науково-дослідні інститути, станції	—
В них студентів	2 503		
		7. Друк	
		Газети	5
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	49,6

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ВІННИЦІ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення 92 868)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	4
Дитячі садки	31	В них студентів	2 367
В них дітей	1 454		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	23	Клуби	15
В них учнів	12 639	Бібліотеки	28
Школи середні (з загального числа)	15	В них книг (в тисячах) .	496,2
В них учнів	10 602	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	3
Робітфаки	2	Театральні колективи	1
В них учнів	348	Театри (приміщення)	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	4	Кінотеатри	2
В них учнів	122	Кіноустановки при клубах . .	3
4. Навчальні для підготовки кадрів		6. Наукові	
Середні навчальні	8	Науково-дослідні інститути, станції	1
В них студентів	2 162		
		7. Друк	
		Газети	6
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	67,8

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ЧЕРНІГОВА НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення 67 356)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	1
Дитячі садки	14	В них студентів	621
В них дітей	1 022		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	14	Клуби	6
В них учнів	10 245	Бібліотеки	82
Школи середні (з загального числа)	8	В них книг (в тисячах) . .	234,0
В них учнів	8 468	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	3
Робітфаки	1	Театральні колективи	1
В них учнів	161	Театри (приміщення)	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	5	Кінотеатри	2
В них учнів	960	Кіноустановки при клубах .	6
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	2		
В них учнів	276	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	1
Середні навчальні	4		
В них студентів	884	7. Друк	
		Газети	3
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	57,0

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. СУМ НА 1 СІЧНЯ 1939 р.

(всього населення 63 883)

З а к л а д и	Число	З а к л а д и	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	1
Дитячі садки	9	В них студентів	768
В них дітей	590		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	20	Клуби	12
В них учнів	9708	Бібліотеки	10
Школи середні (з загального числа)	10	В них книг (в тисячах) . .	95,0
В них учнів	6352	Музеї	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театральні колективи	1
Робітфаки	2	Театри (приміщення)	1
В них учнів	114	Кінотеатри	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	3	Кіноустановки при клубах . .	5
В них учнів	534	6. Наукові	
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	2	Науково-дослідні інститути, станції	1
В них учнів	511		
4. Навчальні для підготовки кадрів		7. Друк	
Середні навчальні	4	Газети	2
В них студентів	1427	Разовий тираж цих газет (в тисячах)	10,1

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. МАКІЇВКИ на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 240 145)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	—
Дитячі садки	31	В них студентів	—
В них дітей	1 514		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	59	Клуби	28
В них учнів	40 627	Бібліотеки	17
Школи середні (з загального числа)	27	В них книг (в тисячах)	164,6
В них учнів	26 141	Музеї	—
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театри (приміщення)	—
Робітфаки	4	Кінотеатри	2
В них учнів	641	Кіноустановки при клубах	29
Неповні середні і середні школи для дорослих	7		
В них учнів	1 184	6. Наукові	
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	6	Науково-дослідні інститути, станції	—
В них учнів	1 967		
4. Навчальні для підготовки кадрів		7. Друк	
Середні навчальні	5	Газети	15
В них студентів	1 900	Разовий тираж цих газет (в тисячах)	33,3

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. МАРІУПОЛЯ на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 222 427)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	—
Дитячі садки	24	В них студентів	—
В них дітей	1 603		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	48	Клуби	20
В них учнів	32 146	Бібліотеки	2
Школи середні (з загального числа)	20	В них книг (в тисячах) .	53,7
В них учнів	18 853	Музеї	2
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театральні колективи	1
Робітфаки	—	Театри (приміщення)	1
В них учнів	—	Кінотеатри	3
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ .	1	Кіноустановки при клубах . .	15
В них учнів	326		
4. Навчальні для підготовки кадрів		6. Наукові	
Середні навчальні	4	Науково-дослідні інститути, станції	—
В них студентів	1037		
		7. Друк	
		Газети	6
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	23,0

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. КРИВОГО РОГУ на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 197 621)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	2
Дитячі садки	26	В них студентів	1 093
В них дітей	1 436		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	35	Клуби	16
В них учнів	20 332	Бібліотеки	25
Школи середні (з загального числа)	6	В них книг (в тисячах)	74,3
В них учнів	2 329	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	—
Робітфаки	2	Театри (приміщення)	1
В них учнів	202	Кінотеатри	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	7	Кіноустановки при клубах	20
В них учнів	1 241		
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	2	6. Наукові	
В них учнів	188	Науково-дослідні інститути, станції	2
4. Навчальні для підготовки кадрів			
Середні навчальні	4	7. Друк	
В них студентів	1 271	Газети	7
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	7,5

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКА на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 147 829)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	1
Дитячі садки	23	В них студентів	292
В них дітей	1 384		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	30	Клуби	12
В них учнів	22 086	Бібліотеки	13
Школи середні (з загального числа)	17	В них книг (в тисячах)	55,3
В них учнів	15 265	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	1
Робітфаки	1	Театральні колективи	1
В них учнів	265	Театри (приміщення)	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	5	Кінотеатри	3
В них учнів	1 550	Кіноустановки при клубах	12
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	3		
В них учнів	871	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	—
Середні навчальні	3		
В них студентів	538	7. Друк	
		Газети	9
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	22,7

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ГОРЛІВКИ на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 108 693)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		4. Навчальні для підготовки кадрів	
Дитячі садки	10	Середні навчальні	3
В них дітей	420	В них студентів	708
		Вищі навчальні	—
2. Загальноосвітні школи для дітей		В них студентів	—
Всього	26	5. Політосвітні і мистецтва	
В них учнів	16 102	Клуби	11
Школи середні (з загального числа)	7	Бібліотеки	1
В них учнів	5 822	В них книг (в тисячах)	10,7
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	—
Робітфаки	—	Театральні колективи	—
В них учнів	—	Кіноустановки при клубах	12
Неповні середні і середні школи для дорослих	5	6. Наукові	
В них учнів	875	Науково-дослідні інститути, станції	—
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	5	7. Друк	
В них учнів	1 003	Газети	9
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	240

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. ХЕРСОНА на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 97 186)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	2
Дитячі садки	29	В них студентів	1 409
В них дітей	1 463		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	27	Клуби	19
В них учнів	13 569	Бібліотеки	6
Школи середні (з загального числа)	14	В них книг (в тисячах)	52,3
В них учнів	8 522	Парки культури і відпочинку	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	4
Робітфаки	4	Театральні колективи	1
В них учнів	385	Театри (приміщення)	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	5	Кінотеатри	2
В них учнів	750	Кіноустановки при клубах	20
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	5		
В них учнів	456	6. Наукові	
4. Навчальні для підготовки кадрів		Науково-дослідні інститути, станції	1
Середні навчальні	11		
В них студентів	2 842	7. Друк	
		Газети	5
		Разовий тираж цих газет (в тисячах)	16,3

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. КОСТЯНТИНІВКИ на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 95 087)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	—
Дитячі садки	14	В них студентів	—
В них дітей	619		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	30	Клуби	18
В них учнів	20 881	Бібліотеки	29
Школи середні (з загального числа)	11	В них книг (в тисячах)	37,4
В них учнів	12 478	Музеї	1
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Театральні колективи	1
Робітфаки	—	Театри (приміщення)	1
В них учнів	—	Кінотеатри	2
Неповні середні і середні школи для дорослих	6	Кіноустановки при клубах	11
В них учнів	754		
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	3	6. Наукові	
В них учнів	597	Науково-дослідні інститути, станції	—
4. Навчальні для підготовки кадрів		7. Друк	
Середні навчальні	4	Газети	8
В них студентів	985	Разовий тираж цих газет (в тисячах)	17,0

КУЛЬТОСВІТНІ ЗАКЛАДИ м. КРАМАТОРСЬКА на 1 СІЧНЯ 1939 р.
(всього населення 93 350)

Заклади	Число	Заклади	Число
1. Дошкільного виховання		Вищі навчальні	—
Дитячі садки	8	В них студентів	—
В них дітей	619		
2. Загальноосвітні школи для дітей		5. Політосвітні і мистецтва	
Всього	24	Клуби	12
В них учнів	14 292	Бібліотеки	25
Школи середні (з загального числа)	14	В них книг (в тисячах) .	50,2
В них учнів	11 483	Парки культури і відпочинку	2
3. Загальноосвітні школи для дорослих		Музеї	—
Робітфаки	—	Театри (приміщення)	—
В них учнів	—	Кінотеатри	1
Неповні середні і середні школи для дорослих	3	Кіноустановки при клубах . .	10
В них учнів	570	6. Наукові	
Школи ФЗУ і школи типу ФЗУ	3	Науково-дослідні інститути, станції	—
В них учнів	1 129		
4. Навчальні для підготовки кадрів		7. Друк	
Середні навчальні	2	Газети	5
В них студентів	362	Разовий тираж цих газет (в тисячах)	20,0